

**VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE
BAĞLI ORTAKLIKLARI**

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
HAZIRLANAN ÖZET KONSOLİDE
FİNANSAL TABLOLAR

İÇİNDEKİLER	SAYFA
ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	1-2
ÖZET KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	3
ÖZET KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	4
ÖZET KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	5
ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR	6-63
NOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	6-8
NOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	8-28
NOT 3 ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	28
NOT 4 DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR	29-35
NOT 5 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	35-38
NOT 6 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	39-40
NOT 7 TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR	41
NOT 8 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER	42
NOT 9 DİĞER ALACAKLAR	42
NOT 10 STOKLAR	43
NOT 11 TAAHHÜTLER	43
NOT 12 MADDİ DURAN VARLIKLAR	44-46
NOT 13 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	46
NOT 14 SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ	47
NOT 15 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	48
NOT 16 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	48
NOT 17 FİNANSMAN GİDERLERİ	49
NOT 18 GELİR VERGİLERİ	49-51
NOT 19 PAY BAŞINA KAZANÇ	52
NOT 20 FİNANSAL ARAÇLAR	52-54
NOT 21 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	54-63
NOT 22 NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	63
NOT 23 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	63

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHLİ ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnot Referansları	Sınırlı Bağımsız	Bağımsız
		Denetimden Geçmemiş Cari Dönem 30 Eylül 2019	Denetimden Geçmiş Önceki Dönem 31 Aralık 2018
Dönen Varlıklar		322.230.614	296.471.898
Nakit ve nakit benzerleri	22	17.343.938	8.049.622
Finansal yatırımlar	20	272.797.477	259.119.222
Ticari alacaklar	7	19.968.387	17.119.091
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	6	101.400	-
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		19.866.987	17.119.091
Diğer alacaklar	9	1.062.723	1.202.201
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar		1.062.723	1.202.201
Stoklar	10	6.398.286	6.934.224
Peşin ödenmiş giderler	8	1.211.067	410.048
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	18	-	139.548
Diğer dönen varlıklar	13	3.448.736	3.497.942
Duran Varlıklar		115.132.413	106.213.898
Finansal yatırımlar	20	14.401.260	14.401.260
Diğer alacaklar	9	468.482	481.965
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar		468.482	481.965
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	4	7.845.090	7.711.603
Yatırım amaçlı gayrimenkuller		17.582.848	13.148.960
Maddi duran varlıklar	12	67.075.821	62.609.626
Maddi olmayan duran varlıklar		112.264	133.429
Peşin ödenmiş giderler	8	85.386	136.473
Ertelenmiş vergi varlığı	18	4.728.457	4.460.241
Diğer duran varlıklar	13	2.832.805	3.130.341
TOPLAM VARLIKLAR		437.363.027	402.685.796

Takip eden dipnotlar özet konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHLİ ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

KAYNAKLAR	Dipnot Referansları	Sınırlı Bağımsız Denetimden Geçmemiş Cari Dönem 30 Eylül 2019	Bağımsız Denetimden Geçmiş Önceki Dönem 31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Yükümlülükler		15.864.122	27.742.530
Kısa vadeli borçlanmalar	20	2.600.071	4.313.676
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	20	5.896.495	6.459.500
Ticari borçlar	7	3.652.174	12.934.393
- İlişkili taraflara ticari borçlar	6	-	5.638.365
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		3.652.174	7.296.028
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar		535.877	733.957
Diğer borçlar		337.766	218.359
- İlişkili taraflara diğer borçlar	6	-	14.162
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar		337.766	204.197
Dönem karı vergi yükümlülüğü	18	95.677	-
Kısa vadeli karşılıklar		431.860	351.383
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		431.860	351.383
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	13	2.314.202	2.731.262
Uzun Vadeli Yükümlülükler		58.290.884	49.583.220
Uzun vadeli borçlanmalar	20	10.707.935	13.984.562
Diğer borçlar		31.303.502	25.086.774
- İlişkili taraflara diğer borçlar	6	30.823.798	24.571.748
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar		479.704	515.026
Uzun vadeli karşılıklar		1.184.896	922.718
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar		1.184.896	922.718
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	18	15.094.551	9.589.166
ÖZKAYNAKLAR		363.208.021	325.360.046
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		288.790.219	251.278.104
Ödenmiş sermaye	14	70.000.000	70.000.000
Geri alınmış paylar (-)		(7.058.839)	(4.597.090)
Paylara ilişkin primler		12.820.057	12.360.510
Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları		14.765.882	14.058.259
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	14	4.791.688	3.430.552
Diğer yedekler	14	32.655.004	32.655.004
Geçmiş yıllar karı		123.767.553	79.645.578
Net dönem karı		37.048.874	43.725.291
Kontrol gücü olmayan paylar	4	74.417.802	74.081.942
TOPLAM KAYNAKLAR		437.363.027	402.685.796

Takip eden dipnotlar özet konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

1 OCAK – 30 EYLÜL 2019 DÖNEMİNE AİT ÖZET KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir)

		Sınırlı Bağımsız Denetimden Geçmemiş Cari Dönem	Sınırlı Bağımsız Denetimden Geçmemiş Önceki Dönem	Sınırlı Bağımsız Denetimden Geçmemiş Cari Dönem	Sınırlı Bağımsız Denetimden Geçmemiş Önceki Dönem
	Dipnot Referansları	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2019	1 Temmuz- 30 Eylül 2018
KAR VEYA ZARAR KISMI					
Hasılat	15	66.868.898	83.607.236	13.540.527	19.552.965
Satışların maliyeti (-)	15	(56.641.407)	(76.261.804)	(11.056.217)	(14.936.231)
Brüt kar / (zarar)		10.227.491	7.345.432	2.484.310	4.616.734
Genel yönetim giderleri (-)		(8.094.692)	(6.911.502)	(2.585.750)	(2.530.177)
Pazarlama giderleri (-)		(2.272.189)	(1.079.110)	(937.496)	(344.561)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	16	55.716.815	34.656.072	10.887.212	26.737.097
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	16	(614.749)	(821.194)	(402.587)	(539.473)
Esas faaliyet karı		54.962.676	33.189.698	9.445.689	27.939.620
Yatırım faaliyetlerinden gelirler		4.343.545	-	16.893	-
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından / zararlarından paylar	4	133.487	(164.499)	95.215	22.928
Finansman geliri öncesi faaliyet karı		59.439.708	33.025.199	9.557.797	27.962.548
Finansman gelirleri		131.561	204.359	81.945	(714.151)
Finansman giderleri (-)	17	(8.421.859)	(12.599.496)	(1.922.452)	(6.487.364)
Vergi öncesi kar		51.149.410	20.630.062	7.717.290	20.761.033
Vergi gideri		(5.823.297)	5.698.875	(1.514.746)	6.558.504
Dönem vergi gideri	18	(746.763)	(1.157.025)	389.550	(700.994)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	18	(5.076.534)	6.855.900	(1.904.296)	7.259.498
NET DÖNEM KARI		45.326.113	26.328.937	6.202.544	27.319.537
Dönem karının dağılımı					
Kontrol gücü olmayan paylar		8.277.239	7.111.302	1.679.984	5.733.992
Ana ortaklık payları		37.048.874	19.217.635	4.522.560	21.585.545
		45.326.113	26.328.937	6.202.544	27.319.537
Pay başına kazanç / (kayıp)					
Pay başına kazanç / (kayıp)	19	0,53	0,27	0,06	0,31
Diğer kapsamlı gelir		1.218.213	11.060.905	-	11.006.388
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar					
Maddi duran varlıklar					
yeniden değerlendirme artışları	12	1.378.848	12.229.320	-	12.229.320
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları / (kayıpları)		-	68.146	-	-
Ertelenmiş vergi gideri	18	(160.635)	(1.236.561)	-	(1.222.932)
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		46.544.326	37.389.842	6.202.544	38.325.925
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı:					
		46.544.326	37.389.842	6.202.544	38.325.925
Kontrol gücü olmayan paylar		8.919.237	9.094.053	1.679.984	7.716.743
Ana ortaklık payları		37.625.089	28.295.789	4.522.560	30.609.182

Takip eden dipnotlar özet konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

1 OCAK – 30 EYLÜL 2019 DÖNEMİNE AİT ÖZET KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

	Birikmiş karlar											
	Ödenmiş Sermaye	Geri Alınmış Paylar	Pay İhraç Primleri	Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları / Azalışları	Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Diğer Yedekler	Geçmiş yıl karları / (zararları)	Net dönem karı	Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Toplam
1 Ocak 2018 itibarıyla bakiye	70.000.000	(4.597.090)	11.828.772	3.013.248	(27.139)	3.208.425	32.655.004	71.015.172	14.443.920	201.540.312	64.185.961	265.726.273
Transferler	-	-	-	-	-	99.994	-	14.343.926	(14.443.920)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	9.023.637	54.517	-	-	-	19.217.635	28.295.789	9.094.053	37.389.842
Kar payları	-	-	-	-	-	-	-	(1.050.000)	-	(1.050.000)	(339.031)	(1.389.031)
30 Eylül 2018 itibarıyla bakiye	70.000.000	(4.597.090)	11.828.772	12.036.885	27.378	3.308.419	32.655.004	84.309.098	19.217.635	228.786.101	72.940.983	301.727.084
1 Ocak 2019 itibarıyla bakiye	70.000.000	(4.597.090)	12.360.510	14.058.259	-	3.430.552	32.655.004	79.645.578	43.725.291	251.278.104	74.081.942	325.360.046
Transferler	-	-	-	-	-	1.291.035	-	42.434.256	(43.725.291)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	576.215	-	-	-	-	37.048.874	37.625.089	8.919.237	46.544.326
Kar payları	-	-	-	-	-	-	-	(2.275.000)	-	(2.275.000)	(4.278.973)	(6.553.973)
Payların geri alım işlemleri nedeniyle meydana gelen artış	3	(2.461.749)	-	-	-	-	-	4.226.879	-	1.765.130	-	1.765.130
Bağlı ortaklıklarda kontrol kaybı ile sonuçlanmayan pay oranı değişikliklerine bağlı artış/(azalış)	3	-	459.547	131.408	-	70.101	-	(264.160)	-	396.896	(4.304.404)	(3.907.508)
30 Eylül 2019 itibarıyla bakiye	70.000.000	(7.058.839)	12.820.057	14.765.882	-	4.791.688	32.655.004	123.767.553	37.048.874	288.790.219	74.417.802	363.208.021

Takip eden dipnotlar özet konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT ÖZET KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

	Dipnot Referansları	Sınırlı Bağımsız Denetimden Geçmemiş Cari Dönem 1 Ocak - 30 Eylül 2019	Sınırlı Bağımsız Denetimden Geçmemiş Önceki Dönem 1 Ocak - 30 Eylül 2018
A. İşletme Faaliyetlerinden Elde Edilen Nakit Akışları			
Dönem karı / (zararı)		45.326.113	26.328.937
Dönem karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler			
- Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler		1.416.743	1.171.667
- Alacaklarda değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler	7	(218.985)	194.382
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar (iptali) ile ilgili düzeltmeler		593.769	(59.368)
- Faiz gelirleri ve giderleri ile ilgili düzeltmeler		(15.156.708)	12.185.818
- Gerçeğe uygun değer kayıpları/(kazançları) ile ilgili düzeltmeler	16	(29.355.306)	(31.000.331)
- İştiraklerin dağıtılmamış karları ile ilgili düzeltmeler	4	(133.487)	164.499
- Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	18	5.823.297	(5.698.875)
- Nakit dışı kalemlere ilişkin diğer düzeltmeler		(4.311.040)	-
- Maddi duran varlıklar elden çıkarılmasından kaynaklanan kayıplar (kazançlar) hakkında düzeltmeler		(8.479)	-
- İştirak, iş ortaklığı ve finansal yatırımların elden çıkarılmasından veya paylarındaki değişim sebebi ile oluşan kazançlar ile ilgili düzeltmeler	15	(1.748.265)	(531.683)
- Kar zarar mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		(8.951)	3.032.442
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler			
- Ticari alacaklardaki artışlarla ilgili düzeltmeler		(2.621.360)	(1.820.326)
- Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki artış ile ilgili düzeltmeler		292.509	(1.190.811)
- Stoklardaki (artış) / azalışla ilgili düzeltmeler		535.938	(1.137.292)
- Peşin ödenmiş giderlerdeki (artış) / azalış		(749.932)	(1.956.442)
- Ticari borçlardaki (azalış) / artış ilgili düzeltmeler		(9.282.219)	(16.329.507)
- Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlardaki artış / azalış		(198.080)	97.272
- Faaliyetler ile ilgili diğer borçlardaki artış ile ilgili düzeltmeler		29.599.697	16.526.043
- Faaliyetlerle ilgili diğer varlıklardaki (artış) azalış		523.662	2.768.739
- Faaliyetlerle ilgili diğer yükümlülüklerdeki artış		(417.060)	890.637
Faaliyetlerden kullanılan nakit		19.901.856	3.635.801
Alınan faiz		131.561	164.634
Katılım (kar) payı ve diğer finansal araçlardan nakit girişleri		31.606.665	21.197.228
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler		(251.114)	(252.665)
Vergi ödemeleri	18	(651.086)	(531.969)
		50.737.882	24.213.029
B. Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları			
Bağlı ortaklıklarda ilave pay alımlarına ilişkin nakit çıkışları		(3.907.508)	-
Başka işletmelerin veya fonların paylarının veya borçlanma araçlarının edinimi için yapılan nakit çıkışları		(14.358.269)	-
Maddi duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		26.479	58.473
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(4.500.925)	(2.626.610)
Yatırım amaçlı gayrimenkul alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(122.848)	-
		(22.863.071)	(2.568.137)
C. Finansman Faaliyetlerinden Nakit Akışları			
Geri alınan payların alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(7.058.839)	-
Geri alınan payların satışından kaynaklanan nakit girişleri		8.823.969	-
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(5.553.237)	(5.683.675)
Ödenen temettüleri		(6.553.973)	(1.389.031)
Ödenen faiz		(8.238.415)	(12.350.452)
		(18.580.495)	(19.423.158)
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/ AZALIŞ (A+B+C)		9.294.316	2.221.734
D. DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		8.049.622	2.598.392
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (A+B+C+D)		17.343.938	4.820.126

Takip eden dipnotlar özet konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Verusa Holding (“Verusa Holding”) 6 Ekim 2006 tarihinde Türkiye’de kurulmuştur.

Verusa Holding’in fiili faaliyet konusu çeşitli şirketlerin sermayelerine katılmak ve sermayesine katıldığı şirketlerin daha karlı, verimli şekilde yönetilmesini sağlamaktır. Verusa Holding’de yönetim kurulu üyeleri aktif olarak hem Holding’de hem de iştiraklerin yönetim kurullarında yer almaktadırlar.

Verusa Holding’in doğrudan ve dolaylı olarak iştirak ettiği şirketler (hep birlikte “Grup” olarak adlandırılacaktır) enerji, maden, kimya, demir-çelik, teknoloji-yazılım ve girişim sermayesi alanlarında faaliyet göstermektedir.

Türkiye’de kayıtlı olan Grup’un yönetim merkezi Eski Büyükdere Caddesi İz Plaza Giz No: 9 Kat 14 D: 51 Maslak, Sarıyer / İstanbul adresinde bulunmaktadır.

T.C. Başbakanlık Sermaye Piyasası Kurulu’nun 17 Ekim 2012 tarih ve 10201 sayılı izni doğrultusunda Şirket 19 Ekim 2012 tarihli Genel Kurul kararı uyarınca kayıtlı sermaye sistemine geçmiştir. Şirket’in kayıtlı sermaye tavanı 300.000.000 TL olarak belirlenmiştir. Grup’un 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla çıkarılmış sermayesi 70.000.000 TL’dir (31 Aralık 2018: 70.000.000 TL).

Grup’un 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla ortalama personel sayısı 92’dir (31 Aralık 2018: 98).

Grup’un ana ortağı ile esas kontrolü elinde tutan taraf Investco Holding A.Ş.’dir.

Ekli konsolide finansal tablolarda tam konsolidasyona dahil edilen bağlı ortaklıklar:

30 Eylül 2019

<u>Şirketin İsmi</u>	<u>Ülke</u>	<u>Faaliyet Konusu</u>	<u>İşlem gördükleri borsalar</u>
Ata Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş.	Türkiye	Elektrik Enerjisi	-
Verusaturk Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.	Türkiye	Girişim Sermayesi	BIST
Standard Boksit İşletmeleri A.Ş.	Türkiye	Maden	-
Pamukova Elektrik Üretim A.Ş.	Türkiye	Yenilenebilir Enerji Üretimi	-
İklimya Elektrik Üretim A.Ş.	Türkiye	Yenilenebilir Enerji Üretimi	-
Acıselsan Acıpayam Selüloz San. ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Selüloz Üretimi	BIST

Ata Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş. (“Ata Elektrik”) EPDK’dan almış olduğu Toptan Satış Lisansı ile serbest piyasada elektrik alım satımı ile iştigal etmektedir. Türkiye’deki diğer üretici ve ticari firmalardan ve/veya elektrik havuz sisteminden almış olduğu elektrik enerjisini müşterilere satmak suretiyle toptan elektrik ticareti alanında faaliyetlerini sürdürmektedir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Verusaturk Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. (“Verusaturk”) T.C. Başbakanlık Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca kurulmuş ve faaliyet gösteren girişim sermayesi yatırım ortaklığıdır. T.C. Başbakanlık Sermaye Piyasası Kurulu'nun 29 Aralık 2011 tarih ve 44/1175 sayılı izni doğrultusunda kayıtlı sermaye sistemine tabi olarak kurulan Verusaturk GSYO A.Ş.'nin kayıtlı sermaye tavanı 75.000.000 TL'dir. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Şirket'in ödenmiş sermayesi 52.000.000 TL olup, Verusa Holding A.Ş. şirkette hakim ortak konumundadır.

Standard Boksit İşletmeleri A.Ş. (“Standard”) 2014 yılında kurulmuş olup, maden sektöründe faaliyet göstermektedir. Standard'ın 25 Aralık 2018 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu toplantısında; Şirket ünvanı “Standart Enerji Üretim A.Ş.”den “Standard Boksit İşletmeleri A.Ş.” olarak değiştirilmiştir.

Pamukova Elektrik Üretim A.Ş. (“Pamukova Elektrik”) 2015 yılında kurulmuş olup, ödenmiş sermayesi 30 Eylül 2019 itibarıyla 85.000.000 TL'dir. Enerji sektöründe faaliyet göstermektedir. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, Verusaturk'un %51, Verusa Holding'in %49 iştirak oranına sahip olduğu şirkette Verusa Holding'in efektif iştirak oranı %83,79'dur. Grup'un bağlı ortaklığı olan Pamukova Elektrik Üretim A.Ş.'nin iştiraki, yenilenebilir enerji üretimi alanında faaliyet gösteren Enda Enerji Holding A.Ş. 16 Ağustos 2017 tarihi itibarıyla sermayesini 234.000.000 TL'den 300.000.000 TL'ye nakit olarak artırmıştır. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Verusa Holding A.Ş.'nin payı %7,32 oranında ve 21.973.240 TL olup, Pamukova Elektrik Üretim A.Ş.'nin payı ise %19,50 oranında ve 58.500.000 TL'dir.

İklimya Elektrik Üretim A.Ş. (“İklimya Elektrik”) 26 Ekim 2015 tarihinde Grup'un bağlı ortaklığı olan Pamukova Elektrik Üretim A.Ş. tarafından %94,41'i satın alınan şirketin, 22 Ekim 2015 tarihinde %5,59'luk payı Grup'un bağlı ortaklıklarından Ata Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş. tarafından satın alınmıştır. Grup'un şirketteki efektif iştirak oranı %84,70'dir.

Aciselsan Acıpayam Selüloz San. ve Tic. A.Ş. (“Aciselsan”) Aciselsan 12 Nisan 1973 tarihinde Denizli'de kurulmuştur. Grup, 24 Ekim 2018 tarihinde Aciselsan'a ait 5.071.148,653 adet payın tamamı pay başına 2,71 TL bedelle, toplam 13.742.812,85 TL bedel karşılığında Borsa İstanbul Toptan Satışlar Pazarı'nda Verusaturk Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı'ndan satın alınarak, %47,30 iştirak oranı ile konsolidasyona dahil edilmiştir.

Ekli konsolide finansal tablolarda özkaynaktan pay alma yöntemiyle konsolidasyona dahil edilen iştirakler:

<u>Şirketin İsmi</u>	<u>Ülke</u>	<u>Faaliyet Konusu</u>	<u>İşlem gördükleri borsalar</u>
Innoted Teknoloji A.Ş.	Türkiye	Teknoloji - Yazılım	-
Aldem Çelik Endüstri Sanayi ve Ticaret A.Ş..	Türkiye	Çelik Üretimi	-

Innoted Teknoloji A.Ş. (“Innoted”) EFTPOS cihazı ve/veya OGS cihazı elektronik devre imalatı, alım satımı, ithalatı, üretimini, ihracatını yapmak, bunların montaj, tamir, bakım ve onarımını yapmak; bu cihazlar için mikro işlemcileri yazılımı yapmak ve yazılım geliştirmek, ayrıca bu cihazların ithalatı, ihracatı ve dahili ticaretini yapmak amacıyla kurulmuştur.

Grup, Nisan 2011 tarihinde, Innoted Teknoloji A.Ş. (“İştirak”) sermayesini temsil eden pay senetlerinin % 40'ını kuruluşta iktisap etmiştir. 29 Mayıs 2014 tarihinde sermaye artışına katılarak iştirak oranını %40'tan %46,67'ye çıkarmıştır. Grup'un sermaye payı tutarı 1.400.000 TL'den 1.680.000 TL'ye yükselirken bu paylar nedeniyle ana ortaklığın söz konusu bağlı ortaklığın genel kurullarında sahip olduğu oy hakkı %46,67'dir. Grup, 30 Eylül 2019 itibarıyla Innoted Teknoloji A.Ş.'deki 3.600.000 TL tutarındaki toplam ödenmiş sermayenin 1.680.000 TL' sine sahiptir. Innoted Teknoloji A.Ş., yazılım konusunda faaliyet göstermektedir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Aldem Çelik Endüstri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (“Aldem Çelik”) her türlü çelik ürünlerinin üretimini, işlenmesini, projelendirilmesini, alımını, satımını, ithalat ve ihracatını yapmaktadır.

Grup, Haziran 2012 tarihinde, Aldem Çelik Endüstri San. ve Tic. A.Ş. (“İştirak”) sermayesini temsil eden pay senetlerinin %40,75’ini, iktisap etmiştir. Bu paylar nedeniyle ana ortaklığın söz konusu bağlı ortaklığın genel kurullarında sahip olduğu oy hakkı %40,75’tir. Aldem Çelik Endüstri San. ve Tic. A.Ş., her türlü çelik ürünlerinin üretimini, işlenmesi, projelendirilmesi, alımı, satımı, ithalat ve ihracatını yapmak konularında faaliyet göstermektedir.

Finansal Tabloların Onaylanması

Konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve 11 Kasım 2019 tarihinde yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul’un konsolide finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

TMS’ye Uygunluk Beyanı

Şirket ve Türkiye’de yerleşik bağlı ortaklıkları yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu (“TTK”) ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadır.

İlişikteki finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Seri II, 14.1 No’lu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğ’in 5’inci Maddesi’ne istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları (“TFRS”) esas alınmıştır.

Ayrıca konsolide finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Konsolide finansal tablolar ve dipnotlar Kamu Gözetimi Kurumu’nun (“KGK”) tarafından yayımlanan TFRS taksonomisine uygun olarak hazırlanmıştır.

Konsolide finansal tablolar, finansal araçların gerçeğe uygun değerlerinden yeniden değerlendirilmesi haricinde, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır. Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

Grup, 30 Eylül 2019 tarihinde sona eren döneme ilişkin finansal tablolarını Türkiye Muhasebe Standardı No: 34 “Ara Dönem Finansal Raporlama”ya uygun olarak hazırlamıştır.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Kullanılan Para Birimi

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette buldukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile hazırlanmıştır. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan Türk Lirası cinsinden ifade edilmiştir.

Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK'nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye'de faaliyette bulunan ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" Standardı ("TMS 29") uygulanmamıştır.

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tabloların Yeniden Düzenlenmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır. Grup'un cari dönemde önceki döneme ilişkin önemli sınıflandırmaları bulunmamaktadır.

Konsolidasyona İlişkin Esaslar

Bağlı Ortaklıklar

Bağlı Ortaklıklar	Grup'un etkin ortaklık oranları (%)		Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Ata Elektrik	100,00	100,00	100,00	100,00
Verusaturk	68,22	65,64	68,22	65,64
Standard	100,00	100,00	100,00	100,00
Pamukova	83,79	82,48	100,00	100,00
İklimya	84,70	83,46	100,00	100,00
Acıselsan	47,30	47,30	47,30	47,30

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Konsolidasyona İlişkin Esaslar (devamı)

Bağlı Ortaklıklar (devamı)

Konsolide finansal tablolar, Şirket ve Şirket'in bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Şirket'in aşağıdaki şartları sağlaması ile sağlanır:

- Yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde kontrol gücünün olması;
- Yatırım yapılan şirket/varlıktan elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması; ve
- Getiriler üzerinde etkisi olabilecek şekilde kontrol gücünü kullanabilmesi.

Yukarıda listelenen kriterlerin en az birinde herhangi bir değişiklik oluşmasına neden olabilecek bir durumun ya da olayın ortaya çıkması halinde Şirket yatırımının üzerinde kontrol gücünün olup olmadığını yeniden değerlendirir.

Şirket'in yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde çoğunluk oy hakkına sahip olmadığı durumlarda, ilgili yatırımın faaliyetlerini tek başına yönlendirebilecek/yönetebilecek şekilde yeterli oy hakkının olması halinde, yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde kontrol gücü vardır. Şirket, aşağıdaki unsurlar da dahil olmak üzere, ilgili yatırımdaki oy çoğunluğunun kontrol gücü sağlamak için yeterli olup olmadığını değerlendirmesinde konuyla ilgili tüm olayları ve şartları göz önünde bulundurur:

- Şirket'in sahip olduğu oy hakkı ile diğer hissedarların sahip olduğu oy hakkının karşılaştırılması;
- Şirket ve diğer hissedarların sahip olduğu potansiyel oy hakları;
- Sözleşmeye bağlı diğer anlaşmalardan doğan haklar; ve
- Şirket'in karar verilmesi gereken durumlarda ilgili faaliyetleri yönetmede (geçmiş dönemlerdeki genel kurul toplantılarında yapılan oylamalar da dahil olmak üzere) mevcut gücünün olup olmadığını gösterebilecek diğer olay ve şartlar.

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması Şirket'in bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alım tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Gerekli olması halinde, Grup'un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, özkaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin nakit akışları konsolidasyonda elimine edilir.

Grup, Verusaturk Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. seviyesinde gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan bağlı ortaklığı Pamukova Elektrik Üretim A.Ş.'yi TFRS 10 paragraf 33 uyarınca tam konsolide etmektedir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Grup'un mevcut bağlı ortaklığının sermaye payındaki değişiklikler

Grup'un bağlı ortaklıklarındaki sermaye payında kontrol kaybına neden olmayan değişiklikler özkaynak işlemleri olarak muhasebeleştirilir. Grup'un payı ile kontrol gücü olmayan payların defter değerleri, bağlı ortaklık paylarındaki değişiklikleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynaklarda Grup'un payı olarak muhasebeleştirilir.

Grup'un bir bağlı ortaklığındaki kontrolü kaybetmesi durumunda, satış sonrasındaki kar/zarar, i) alınan satış bedeli ile kalan payın gerçeğe uygun değerlerinin toplamı ile ii) bağlı ortaklığın varlık (şerefiye dahil) ve yükümlülüklerinin ve kontrol gücü olmayan payların önceki defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Diğer kapsamlı gelir içinde bağlı ortaklık ile ilgili önceden muhasebeleştirilen ve özkaynakta toplanan tutarlar, Şirket'in ilgili varlıkları satmış olduğu varsayımı üzerine kullanılacak muhasebe yöntemine göre kayda alınır (örneğin; konuyla ilgili TFRS'ler uyarınca, kar/zarara aktarılması ya da doğrudan geçmiş yıl karlarına transfer). Bağlı ortaklığın satışı sonrası kalan yatırımın kontrolünün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri, TFRS 9 Finansal Araçlar standardı kapsamında belirlenen başlangıç muhasebeleştirilmesinde gerçeğe uygun değer olarak ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir iştirak ya da müşterek olarak kontrol edilen bir işletmedeki yatırımın başlangıç muhasebeleştirilmesindeki maliyet bedeli olarak kabul edilir.

İştiraklerdeki paylar

İştirakler

Bağlı Ortaklıklar	Grup'un etkin ortaklık oranları (%)		Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Innoted	46,67	46,67	46,67	46,67
Aldem	40,75	40,75	40,75	40,75

İştirak, Grup'un önemli derecede etkide bulunduğu işletmedir. Önemli derecede etkinlik, bir işletmenin finansal ve operasyonel politikalarına ilişkin kararlarına münferiden veya müştereken kontrol yetkisi olmaksızın katılma gücünün olmasıdır.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

İştiraklerdeki paylar (devamı)

Ekteki finansal tablolarda iştiraklerin faaliyet sonuçları ile varlık ve yükümlülükleri, TFRS 5 standardı uyarınca satılmak üzere elde tutulan varlık olarak muhasebeleştirilenler ve Verusaturk Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.'nin paylarına sahip olduğu, TMS 28 standardı paragraf 18 uyarınca iştirakteki yatırımlarını gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan iştirakler dışında, özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir. Özkaynak yöntemine göre konsolide finansal tablolarda iştirakler, maliyet bedelinin iştirakin net varlıklarındaki alım sonrası dönemde oluşan değişimdeki Grup'un payı kadar düzeltilmesi sonucu bulunan tutardan, iştirakte oluşan herhangi bir değer düşüklüğünün düşülmesi neticesinde elde edilen tutar üzerinden gösterilir. İştirakin, Grup'un iştirakteki payını (özünde Grup'un iştirakteki net yatırımının bir parçasını oluşturan herhangi bir uzun vadeli yatırımı da içeren) aşan zararları kayıtlara alınmaz. İlave zarar ayrılması ancak Grup'un yasal veya zımni kabulden doğan yükümlülüğe maruz kalmış olması ya da iştirak adına ödemeler yapmış olması halinde söz konusudur.

Grup şirketlerinden biri ile Grup'un iştiraki arasında gerçekleşen işlemler neticesinde oluşan kar ve zararlar Grup'un ilgili iştirakteki veya payı üzerinden elimine edilir.

2.2 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler

Yeni bir TFRS'nin ilk kez yayınlanmasından kaynaklanan muhasebe politikaları değişiklikleri, söz konusu TFRS'nin şayet varsa, geçiş hükümlerine uygun olarak geriye ve ileriye dönük olarak uygulanmaktadır.

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. Grup'un cari dönem içerisinde muhasebe politikalarında herhangi bir değişiklik bulunmamaktadır.

2.3 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup'un cari dönem içerisinde muhasebe tahminlerinde önemli bir değişikliği olmamıştır.

Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

Grup, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart değişiklik ve yorumlarında "TFRS 15 müşteri sözleşmelerinden hasılat ve "TFRS 9 Finansal Araçlar" standartlarını ilk kez uygulanmasında kaynaklanan muhasebe politika değişikliklerini, ilgili standartların geçiş hükmüne uygun olarak uygulamıştır.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları

a. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

Yeni TMS/IFRS'nin finansal tablolara etkileri ile ilgili açıklamalar:

- TMS/IFRS'nin başlığı,
- muhasebe politikası değişikliğinin varsa ilgili geçiş hükümlerine uygun olarak yapıldığı,
- muhasebe politikasında değişikliğin açıklaması,
- varsa geçiş hükümlerinin açıklaması,
- varsa geçiş hükümlerinin ileriki dönemlere olabilecek etkileri,
- mümkün olduğunca, cari ve sunulan her bir önceki dönem ile ilgili düzeltme tutarları:
 - etkilenen her bir finansal tablo kalemi için sunulmalı ve
 - şirket için "TMS 33, Hisse Başına Kazanç" standardı geçerliyse adi hisse ve seyreltilmiş hisse başına kazanç tutarları tekrar hesaplanmalıdır.
- eğer mümkünse sunulmayan dönemlerden önceki dönemlere ait düzeltme tutarları ve
- geçmiş dönük uygulama herhangi bir dönem veya dönemler için mümkün değilse bu duruma yol açan olaylar açıklanmalı ve muhasebe politikasındaki değişikliğin hangi tarihten itibaren ve ne şekilde uygulandığı açıklanmalıdır.

- IFRS 9, "Finansal araçlar'daki değişiklikler";** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik iki konuya açıklık getirmiştir: bir finansal varlığın sadece anapara ve anaparaya ilişkin faizi temsil edip etmediği dikkate alınırken, erken ödenen bedelin hem negatif hem de pozitif nakit akışları olabileceği ve itfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal bir yükümlülüğün, finansal tablo dışı bırakılma sonucu doğurmadan değiştirildiğinde, ortaya çıkan kazanç veya kaybın doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmesi konusunu doğrulamaktadır. Kazanç veya kayıp, orijinal sözleşmeye dayalı nakit akışları ile orijinal etkin faiz oranından iskonto edilmiş değiştirilmiş nakit akışları arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu, farkın TMS 39'dan farklı olarak enstrümanın kalan ömrü boyunca yayılarak muhasebeleştirilmesinin mümkün olmadığı anlamına gelmektedir.
- TMS 28, "İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar'daki değişiklikler";** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Şirketlerin özkaynak metodunu uygulamadığı uzun vadeli iştirak veya müşterek yönetime tabi yatırımlarını, IFRS 9 kullanarak muhasebeleştireceklerini açıklığa kavuşturmuştur.
- IFRS 16, "Kiralama işlemleri";** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. IFRS 15, 'Müşteri sözleşmelerinden hasılat' standardı ile birlikte erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu yeni standart mevcut TMS 17 rehberliğinin yerini alır ve özellikle kiralanlar açısından muhasebesinde geniş kapsamlı bir değişiklik yapar. Şu anki TMS 17 kurallarına göre kiralanlar bir kiralama işlemine taraf olduklarında bu işlem için finansal kiralama (bilanço içi) ya da faaliyet kiralaması (bilanço dışı) ayrımı yapmak zorundalar. Fakat IFRS 16'ya göre artık kiralanlar neredeyse tüm kiralama sözleşmeleri için gelecekte ödeyecekleri kiralama yükümlülüklerini ve buna karşılık olarak da bir varlık kullanım hakkını bilançolarına yazmak zorunda olacaklardır. UMSK kısa dönemli kiralama işlemleri ve düşük değerli varlıklar için bir istisna öngörmüştür, fakat bu istisna sadece kiraya verenler açısından uygulanabilir. Kiraya verenler için muhasebe neredeyse aynı kalmaktadır. Ancak UMSK'nın kiralama işlemlerinin tanımını değiştirmesinden ötürü (sözleşmelerdeki içeriklerin birleştirilmesi ya da ayrıştırılmasındaki rehberliği değiştirdiği gibi) kiraya verenler de bu yeni standarttan etkileneceklerdir. Bu durumda, yeni muhasebe modelinin kiraya verenler ve kiralanlar arasında birtakım değerlendirmelere neden olacağı beklenmektedir. IFRS 16'ya göre bir sözleşme belirli bir süre için belirli bir tutar karşılığında bir varlığın kullanım hakkını ve o varlığı kontrol etme hakkını içeriyorsa o sözleşme bir kiralama sözleşmesidir ya da kiralama işlemi içermektedir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

a. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı):

- **TFRS Yorum 23, “Vergi uygulamalarındaki belirsizlikler”;** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum TMS 12 Gelir Vergileri standardının uygulamalarındaki bazı belirsizliklere açıklık getirmektedir. UFRS Yorum Komitesi daha önce vergi uygulamalarında bir belirsizlik olduğu zaman bu belirsizliğin TMS 12’ye göre değil TMS 37 ‘Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar’ standardının uygulanması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştu. TFRS Yorum 23 ise gelir vergilerinde belirsizlikler olduğu durumlarda ertelenmiş vergi hesaplamasının nasıl ölçüleceği ve muhasebeleştirileceği ile ilgili açıklama getirmektedir. Vergi uygulaması belirsizliği, bir şirket tarafından yapılan bir vergi uygulamasının vergi otoritesince kabul edilir olup olmadığının bilinmediği durumlarda ortaya çıkar. Örneğin, özellikle bir giderin indirim olarak kabul edilmesi ya da iade alınabilir vergi hesaplamasına belirli bir kalemin dahil edilip edilmemesiyle ilgili vergi kanunda belirsiz olması gibi. TFRS Yorum 23 bir kalemin vergi uygulamalarının belirsiz olduğu; vergilendirilebilir gelir, gider, varlık ya da yükümlülüğün vergiye esas tutarları, vergi gideri, alacağı ve vergi oranları da dahil olmak üzere her durumda geçerlidir.
- **2015-2017 yıllık iyileştirmeler;** 1 Ocak 2019 ve sonrası yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri içermektedir:
 - TFRS 3 ‘İşletme Birleşmeleri’, kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçer.
 - TFRS 11 ‘Müşterek Anlaşmalar’, müşterek kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçmez.
 - TMS 12 ‘Gelir Vergileri’, işletme, temettülerin gelir vergisi etkilerini aynı şekilde muhasebeleştirir.
 - TMS 23 ‘Borçlanma Maliyetleri, bir özellikli varlığın amaçlanan kullanıma veya satışa hazır hale gelmesi için yapılan her borçlanmayı, genel borçlanmanın bir parçası olarak değerlendirir.
- **TMS 19 ‘Çalışanlara Sağlanan Faydalar’, planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme ile ilgili iyileştirmeler;** 1 Ocak 2019 ve sonrasında olan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri gerektirir:
 - Planda yapılan değişiklik, küçülme ve yerine getirme sonrası dönem için; cari hizmet maliyeti ve net faizi belirlemek için güncel varsayımların kullanılması;
 - Geçmiş dönem hizmet maliyetinin bir parçası olarak kar veya zararda muhasebeleştirme, ya da varlık tavanından kaynaklanan etkiyle daha önce finansal tablolara alınmamış olsa bile, fazla değerdeki herhangi bir azalmanın, yerine getirmedeki bir kazanç ya da zararın finansal tablolara alınması.

b. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:

- **TMS 1 ve TMS 8 önemlilik tanımındaki değişiklikler;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TMS 1 “Finansal Tabloların Sunuluşu” ve TMS 8 “Muhasebe Politikaları, Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Hatalar” daki değişiklikler ile bu değişikliklere bağlı olarak diğer TFRS’lerdeki değişiklikler aşağıdaki gibidir:
 - i) TFRS ve finansal raporlama çerçevesi ile tutarlı önemlilik tanımı kullanımı
 - ii) önemlilik tanımının açıklamasının netleştirilmesi ve
 - iii) önemli olmayan bilgilerle ilgili olarak TMS 1 ‘deki bazı rehberliklerin dahil edilmesi
- **TFRS 3’teki değişiklikler – işletme tanımı;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikte birlikte işletme tanımı revize edilmiştir. UMSK tarafından alınan geri bildirimlere göre, genellikle mevcut uygulama rehberliğinin çok karmaşık olduğu düşünülmektedir ve bu işletme birleşmeleri tanımının karşılanması için çok fazla işleme sonuçlanmaktadır.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

b. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler: (devamı)

- **TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7 ‘deki değişiklikler- Gösterge faiz oranı reformu**; 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak belirli kolaylaştırıcı uygulamalar sağlar. Bu uygulamalar korunma muhasebesi ile ilgilidir ve IBOR reformunun etkisi genellikle riskten korunma muhasebesinin sona ermesine neden olmamalıdır. Bununla birlikte herhangi bir riskten korunma etkisizliğinin gelir tablosunda kaydedilmeye devam etmesi gerekir. IBOR bazlı sözleşmelerde korunma muhasebesinin yaygın olması göz önüne alındığında bu kolaylaştırıcı uygulamalar sektördeki tüm şirketleri etkileyecektir.
- **TFRS 17, “Sigorta Sözleşmeleri”**; 1 Ocak 2021 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4’ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

İlişkili Taraflar

İlişkili taraflar, finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle (raporlayan işletme) ilişkili olan kişi veya işletmedir.

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır: Söz konusu kişinin,

- (i) Raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- (ii) Raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- (iii) Raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- (v) İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

İlişkili tarafla yapılan işlem raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İlişkili Taraflar (devamı)

Bu konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda, Verusa Holding A.Ş.'nin doğrudan veya dolaylı olarak iştirak ettiği tüzel kişiler; Şirket üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak; tek başına veya birlikte kontrol gücüne sahip gerçek ve tüzel kişi ortaklar ile bunların yakın aile üyeleri (ikinci dereceye kadar) ve bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, tek başına veya birlikte kontrol edilen tüzel kişiler ile bunların önemli etkiye sahip olduğu ve/veya kilit yönetici personel olarak görev aldığı tüzel kişiler; Şirket'in bağlı ortaklık ve iştirakleri ile Yönetim Kurulu Üyeleri, kilit yönetici personeli ile bunların yakın aile üyeleri (ikinci dereceye kadar) ve bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, tek başına veya birlikte kontrol edilen tüzel kişiler, ilişkili taraflar olarak kabul edilmiştir.

Hasılat

Grup 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren TFRS 15 "Müşteri sözleşmelerinden hasılat standartları" doğrultusunda beş aşamalı model kapsamında hasılatı konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmektedir.

Selüloz Satışı

Hasılat, işlem bedeli üzerinden finansal tablolara yansıtılır. İşlem bedeli, işletmenin üçüncü şahıslar adına tahsil edilen tutarlar hariç, taahhüt ettiği mal müşteriye devretmesi karşılığında hak etmeyi beklediği bedeldir. Şirket, mal kontrolü müşterilerine devredildiğinde ilgili tutarı hasılat olarak finansal tablolara yansıtır. Şirket satışlarına ilişkin herhangi bir garanti vermemektedir.

Elektrik Satışı

Türkiye'deki diğer üretici ve ticari firmalardan ve/veya elektrik havuz sisteminden almış olduğu elektrik enerjisini müşterilere satmak suretiyle toptan elektrik ticareti alanında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Girişim sermayesi

Gelirler, bağlı ortaklık ve/veya iştirak satışı, iştiraklere verilen danışmanlık hizmeti gelirlerinden oluşmaktadır. Kontrol kaybı yaratan bağlı ortaklık ve iştirak satış geliri satışın gerçekleştiği anda kayıtlara alınmaktadır. İştiraklere verilen danışmanlık hizmeti gelirleri ise hizmetin gerçekleştiği tarih itibarıyla hasılat kaydedilmektedir.

Temettü ve faiz geliri:

Pay senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman (Grup'un ekonomik faydaları elde edeceği ve gelirin güvenilir bir biçimde ölçülmesi mümkün olduğu sürece) kayda alınır.

Finansal varlıklardan elde edilen faiz geliri, Grup'un ekonomik faydaları elde edeceği ve gelirin güvenilir bir biçimde ölçülmesi mümkün olduğu sürece kayıtlara alınır. Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Nakit ve Nakit Benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır. Grup'un nakit ve nakit benzerleri 'Krediler ve Alacaklar' kategorisinde sınıflandırılmaktadır.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (1 Ocak 2018 tarihinden itibaren uygulandığı şekliyle)

Finansal varlıklar

Normal yoldan alınıp satılan finansal varlıklar işlem tarihinde kayıtlara alınır veya çıkartılır.

Şirket, finansal varlıklarını (a) Finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli, (b) Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özelliklerini esas alarak sonraki muhasebeleştirmede itfa edilmiş maliyeti üzerinden, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak veya gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırır. Şirket sadece finansal varlıkların yönetimi için kullandığı iş modelini değiştirdiğinde, bu değişiklikten etkilenen tüm finansal varlıkları yeniden sınıflandırır. Finansal varlıkların yeniden sınıflandırılması, yeniden sınıflandırma tarihinden itibaren ileriye yönelik olarak uygulanır. Bu tür durumlarda, daha önce finansal tablolara alınmış olan kazanç, kayıp (değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları dahil) veya faizler için herhangi düzeltme yapılmaz.

Finansal varlıkların sınıflandırılması

Aşağıdaki koşulları sağlayan finansal varlıklar sonradan itfa edilmiş maliyetleri üzerinden ölçülür:

- Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması; ve
- Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Bir finansal varlık, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ya da gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülüyorsa, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülür.

İlk defa finansal tablolara almada Şirket, ticari amaçla elde tutulmayan özkaynak aracına yapılan yatırımını gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda, geri dönülemeyecek bir tercihte bulunulabilir.

(i) İtfa edilmiş maliyet ve etkin faiz yöntemi

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden gösterilen finansal varlıklara ilişkin faiz geliri etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanır. Etkin faiz yöntemi bir borçlanma aracının itfa edilmiş maliyetini hesaplama ve faiz gelirini ilgili döneme dağıtma yöntemidir. Bu gelir, aşağıdakiler dışında, finansal varlığın brüt defter değerine etkin faiz oranı uygulanarak hesaplanır:

(a) Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar: Bu tür finansal varlıklar için Şirket, ilk defa finansal tablolara alınmasından itibaren, finansal varlığın itfa edilmiş maliyetine krediye göre düzeltilmiş etkin faiz oranını uygular.

(b) Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlık olmayan ancak sonradan kredi-değer düşüklüğüne uğramış finansal varlık haline gelen finansal varlıklar: Bu tür finansal varlıklar için Şirket, sonraki raporlama dönemlerinde, varlığın itfa edilmiş maliyetine etkin faiz oranını uygular.

Faiz geliri, sonraki muhasebeleştirmede itfa edilmiş maliyetleri ve gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılmış borçlanma araçları için etkin faiz yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilir.

Özkaynak araçlarından elde edilen temettüler, yatırım maliyetinin bir kısmının geri kazanılması niteliğinde olmadığı sürece TFRS 9 uyarınca kar veya zararda muhasebeleştirilir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıklar (devamı)

Faiz geliri kar veya zararda muhasebeleştirilir.

(ii) Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

İtfa edilmiş maliyetleri üzerinden veya gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülme kriterini karşılamayan finansal varlıklar gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülürler.

Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar her dönem sonunda gerçeğe uygun değerlerinden ölçülür ve tüm gerçeğe uygun değer değişimleri, ilgili finansal varlıklar finansal riskten korunma işlemlerinin bir parçası olmadıkları sürece, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Şirket, itfa edilmiş maliyetleri üzerinden gösterilen ticari alacaklar, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan varlıklar ve ayrıca finansal teminat sözleşmelerine yapılan yatırımlarına dair beklenen kredi zararları için finansal tablolarında değer düşüklüğü karşılığı ilgili karşılık önemli tutara ulaşırsa ayırır. Beklenen kredi zararı tutarı her raporlama döneminde ilgili finansal varlığın ilk kez finansal tablolara alınmasından bu yana kredi riskinde oluşan değişiklikleri yansıtacak şekilde güncellenir.

Şirket önemli finansman unsuru olmayan ticari alacaklar ve müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan varlıklar için basitleştirilmiş yaklaşımdan faydalanarak değer düşüklüğü karşılıklarını, ilgili finansal varlıkların ömürleri boyunca beklenen kredi zararına eşit tutarda hesaplar.

Şirket diğer tüm finansal araçları için, ilk muhasebeleştirmeden bu yana eğer kredi riskinde önemli bir artış olduyorsa ömür boyu beklenen kredi zararlarını muhasebeleştirir. Ancak finansal aracın kredi riski ilk muhasebeleştirmeden bu yana önemli bir artış göstermemişse Şirket o finansal araç için 12 aylık beklenen kredi zararı tutarında zarar karşılığını muhasebeleştirir.

Beklenen kredi zararlarının ölçümü ve muhasebeleştirilmesi

Beklenen kredi zararlarının ölçümü, temerrüt ihtimali, temerrüt halinde kayıp (örneğin temerrüt varsa kaybın büyüklüğü) ve temerrüt halinde riske esas tutarın bir fonksiyonudur. Temerrüt olasılığı ve temerrüt halinde kaybın değerlendirilmesi, ileriye dönük bilgilerle düzeltilmiş geçmişe ait verilere dayanır. Finansal varlıkların temerrüt halinde riske esas tutarı, ilgili varlıkların raporlama tarihindeki brüt defter değeri üzerinden yansıtılır.

Finansal varlıkların beklenen kredi zararı, Şirket'in sözleşmeye dayalı olarak vadesi geldikçe gerçekleşecek nakit akışlarının tamamı ile Şirket'in tahsil etmeyi beklediği nakit akışlarının tamamı arasındaki farkın (tüm nakit akışlarının) başlangıçtaki etkin faiz oranı (ya da satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar için krediye göre düzeltilmiş etkin faiz oranı) üzerinden hesaplanan bugünkü değeridir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıkların finansal tablo dışı bırakılması

Şirket yalnızca finansal varlıktan kaynaklanan nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan hakların süresi dolduğunda veya finansal varlığı ve finansal varlığın sahipliğinden kaynaklanan her türlü risk ve getirileri önemli ölçüde başka bir işletmeye devrettiğinde o finansal varlığı finansal tablo dışı bırakır.

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen bir finansal varlık finansal tablo dışı bırakılırken varlığın defter değeri ve tahsil edilen ve edilecek bedel arasındaki fark kar veya zararda muhasebeleştirilir. Ayrıca, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan bir borçlanma aracının finansal tablo dışı bırakılmasında, daha önce ilgili araca ilişkin yeniden değerlendirme fonunda biriken toplam kazanç veya kayıp, kar veya zararda yeniden sınıflandırılır. Şirket'in ilk muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçmeyi tercih ettiği bir özkaynak aracının finansal tablo dışı bırakılması durumunda, yeniden değerlendirme fonunda biriken kazanç veya kayıp kar veya zararda muhasebeleştirilmez, birikmiş karlara transfer edilir.

Finansal yükümlülükler

Şirket, finansal yükümlülüğü ilk defa finansal tablolara alırken gerçeğe uygun değerinden ölçer. Gerçeğe uygun değer değişimleri kar veya zarara yansıtılanlar dışındaki yükümlülüklerin ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilir.

Şirket, aşağıdakiler dışında kalan tüm finansal yükümlülüklerini sonraki muhasebeleştirmede itfa edilmiş maliyetinden ölçülen olarak sınıflandırır:

- Gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler: Bu yükümlülükler, türev ürünler de dahil olmak üzere, sonraki muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değerinden ölçülür.
- Finansal varlığın devredilmesi işleminin finansal tablo dışı bırakma şartlarını taşımaması veya devam eden ilişki yaklaşımının uygulanması durumunda ortaya çıkan finansal yükümlülükler: Şirket, bir varlığı devam eden ilişkisi ölçüsünde finansal tabloda göstermeye devam ettiği durumda, finansal tabloya buna bağlı bir yükümlülük de yansıtır. Devredilen varlık ve buna bağlı yükümlülük, işletmenin elinde tutmaya devam ettiği hak ve mükellefiyetleri yansıtacak şekilde ölçülür. Devredilen varlığa bağlı yükümlülük, devredilen varlığın net defter değeri ile aynı usulde ölçülür.
- TFRS 3'ün uygulandığı bir işletme birleşmesinde edinen işletme tarafından finansal tablolara alınan şarta bağlı bedel: İlk defa finansal tablolara alınmasından sonra, bu tür bir şarta bağlı bedeldeki gerçeğe uygun değer değişimleri kar veya zarara yansıtılarak ölçülür.

Şirket, herhangi bir finansal yükümlülüğü yeniden sınıflandırmaz.

Finansal yükümlülüklerin finansal tablo dışı bırakılması

Şirket finansal yükümlülükleri yalnızca Şirket'in yükümlülükleri ortadan kalktığında, iptal edildiğinde veya zaman aşımına uğradığında finansal tablo dışı bırakır. Finansal tablo dışı bırakılan finansal yükümlülüğün defter değeri ve devredilen nakit dışı varlıklar veya üstlenilen yükümlülükler dahil olmak üzere ödenen veya ödenecek tutar arasındaki fark, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Krediler ve alacaklar

Sabit ve belirlenebilir ödemeleri olan, piyasada işlem görmeyen ticari ve diğer alacaklar ve krediler bu kategoride sınıflandırılır. Krediler ve alacaklar (ticari ve diğer alacaklar, banka bakiyeleri, kasa ve diğerleri) etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değer düşüklüğü düşülerek gösterilir. Faiz geliri, reeskont etkisinin önemli olmadığı durumlar haricinde etkin faiz oranı yöntemine göre hesaplanarak kayıtlara alınır.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleşebilir değerini düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ile satış gerçekleştirilmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir. Stokların net gerçekleşebilir değeri maliyetinin altına düştüğünde, stoklar net gerçekleşebilir değerine indirgenir ve değer düşüklüğünün olduğu yılda kar veya zarar tablosuna gider olarak yansıtılır. Daha önce stokların net gerçekleşebilir değere indirgenmesine neden olan koşulların geçerliliğini kaybetmesi veya değişen ekonomik koşullar nedeniyle net gerçekleşebilir değerinde artış olduğu kanıtlandığı durumlarda, ayrılan değer düşüklüğü karşılığı iptal edilir. İptal edilen tutar önceden ayrılan değer düşüklüğü tutarı ile sınırlıdır.

Maddi Duran Varlıklar

Üretim ya da mal veya hizmetin verilmesinde veya idari amaçlar için kullanımda tutulan arazi ve binalar, yeniden değerlendirilmiş tutarlarıyla ifade edilir. Yeniden değerlendirilmiş tutar, yeniden değerlendirme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden sonraki dönemlerde oluşan birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü düşülerek tespit edilir. Yeniden değerlemeler, raporlama tarihinde belirlenecek gerçeğe uygun değerler defter değerinden önemli farklılık göstermeyecek şekilde, düzenli aralıklarla yapılır.

Söz konusu arazi ve binaların yeniden değerlendirilmesinden kaynaklanan artış, özkaynaktaki yeniden değerlendirme fonuna kaydedilir. Yeniden değerlendirme sonucu oluşan değer artışı, maddi duran varlıkla ilgili daha önceden kar veya zarar tablosunda gösterilen bir değer düşüklüğünün olması durumunda öncelikle söz konusu değer düşüklüğü nispetinde gelir tablosuna kaydedilir. Bahse konu arazi ve binaların yeniden değerlendirilmesinden oluşan defter değerindeki azalış, söz konusu varlığın daha önceki yeniden değerlendirilmesine ilişkin yeniden değerlendirme fonunda bulunan bakiyesini aşması durumunda kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

İdari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu varlıkların inşası bittiğinde ve kullanıma hazır hale geldiklerinde ilgili maddi duran varlık kalemine sınıflandırılırlar. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortisman tabii tutulurlar.

Yeniden değerlendirilen binaların amortismanı kar veya zarar tablosunda yer alır. Yeniden değerlendirilen gayrimenkul satıldığında veya hizmetten çekildiğinde yeniden değerlendirme fonunda kalan bakiye doğrudan dağıtılmamış karlara transfer edilir. Varlık finansal durum tablosu dışı bırakılmadıkça, yeniden değerlendirme fonundan dağıtılmamış karlara transfer yapılmaz.

Arazi ve arsalar amortisman tabii tutulmazlar. Makine ve ekipmanlar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların, maliyet veya değerlendirilmiş tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabii tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, sahip olunan maddi duran varlıklarda olduğu gibi beklenen faydalı ömrüne göre amortisman tabii tutulur. Eğer finansal kiralama döneminin sonunda sahipliğin kazanılıp kazanılmayacağı kesin değil ise beklenen faydalı ömür ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanına göre amortisman tabii tutulur.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Duran Varlıklar (devamı)

Bir maddi duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda finansal durum tablosu dışı bırakılır. Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Yeniden değerlemeye tabi olan arsalar hariç, amortisman tabi varlıklar, Grup yönetimi tarafından belirlenen faydalı ömürleri temel alınarak hesaplanan oranlarla doğrusal amortisman yöntemine göre amortisman tabi tutulmaktadır. Amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	Süre (Yıl)
Binalar	30-50
Tesis, Makine ve Cihazlar	3-20
Taşıtlar	5
Demirbaşlar	3-20
Diğer maddi duran varlıklar	3-5
Hidroelektrik santrali	15-40

Ekonomik ömür ve amortisman metodu düzenli olarak gözden geçirilmekte, buna bağlı olarak metodun ve amortisman süresinin ilgili varlıktan edinilecek ekonomik faydaları ile paralel olup olmadığına bakılmaktadır ve gerektiğinde düzeltme işlemi yapılmaktadır.

Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülürler. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, raporlama tarihi itibarıyla piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değer ile değerlendirilir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç veya zararlar oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna dahil edilirler.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup, maliyet değerinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarlar ile gösterilmektedirler. Kabul gören kriterlere uyması durumunda finansal tablolarda yer alan tutara, var olan yatırım amaçlı gayrimenkulün herhangi bir kısmını değiştirmenin maliyeti dahil edilir. Söz konusu tutara, yatırım amaçlı gayrimenkullere yapılan günlük bakımlar dahil değildir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin amortismanında doğrusal amortisman yöntemi kullanılmaktadır.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlanamayacağı belirlenmesi durumunda finansal tablo dışı bırakılırlar. Yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanım süresini doldurmasından veya satışından kaynaklanan kar/zarar, oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Transferler, yatırım amaçlı gayrimenkullerin kullanımında bir değişiklik olduğunda yapılır. Gerçeğe uygun değer esasına göre izlenen yatırım amaçlı gayrimenkulden, sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul sınıfına yapılan bir transferde, transfer sonrasında yapılan muhasebeleştirme işlemindeki tahmini maliyeti, anılan gayrimenkulün kullanım şeklindeki değişikliğin gerçekleştiği tarihteki gerçeğe uygun değeridir. Sahibi tarafından kullanılan bir gayrimenkulün, gerçeğe uygun değer esasına göre gösterilecek yatırım amaçlı bir gayrimenkule dönüşmesi durumunda, işletme, kullanımdaki değişikliğin gerçekleştiği tarihe kadar "Maddi Duran Varlıklar"a uygulanan muhasebe politikasını uygular.

Faaliyet kiralama çerçevesinde kiralanmış gayrimenkuller, yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılmamıştır.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklardan sınırlı ömre sahip olanlar, maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal itfa yöntemi kullanılarak itfa edilir. Beklenen faydalı ömür ve itfa yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Grup'un maddi olmayan duran varlıkları, satın alma maliyeti değerinden, birikmiş itfa ve tükenme payları ile kalıcı değer kayıpları düşülmüş olarak finansal tablolara yansıtılmaktadır. Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar, özellikle yazılımlar, 3 ve 5 yıllık sınırlı faydalı ömürleri üzerinden doğrusal itfa yöntemi kullanılarak itfa edilir. Maddi olmayan duran varlıklara ait itfa payı giderleri kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda genel yönetim giderleri ve satışların maliyeti içinde gösterilir.

İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar – araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma masrafları, olduğu dönem içerisinde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup/şirket içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınır:

- Maddi olmayan duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- Maddi olmayan duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- Maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- Varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
- Maddi olmayan duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için Uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması ve
- Varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebilir olması.

İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlık tutarı, maddi olmayan duran varlığın yukarıda belirtilen muhasebeleştirme şartlarını karşıladığı andan itibaren oluşan harcamaların toplam tutarıdır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar kayda alınmadıklarında, geliştirme harcamaları oluşturdukları dönemde gider olarak kaydedilir.

Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında, işletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar da ayrı olarak satın alınan maddi olmayan duran varlıklar gibi maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

Maddi olmayan varlıkların finansal tablo dışı bırakılması

Bir maddi olmayan duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda finansal tablo dışı bırakılır. Bir maddi olmayan duran varlığın finansal tablo dışı bırakılmasından kaynaklanan kar ya da zarar, varsa, varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan net tahsilatlar ile defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu fark, ilgili varlık finansal tablo dışına alındığı zaman kar veya zararda muhasebeleştirilir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İşletme Birleşmeleri

İşletme satın alımları, satın alım yöntemi kullanılarak, muhasebeleştirilir. Bir işletme birleşmesinde transfer edilen bedel, gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür; transfer edilen bedel, edinen işletme tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, edinen işletme tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve edinen işletme tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanır. Satın almaya ilişkin maliyetler genellikle oluştuğu anda gider olarak muhasebeleştirilir.

Satın alınan tanımlanabilir varlıklar ile üstlenilen yükümlülükler, satın alım tarihinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Aşağıda belirtilenler bu şekilde muhasebeleştirilmez:

- Ertelenmiş vergi varlıkları ya da yükümlülükleri veya çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin varlık ya da yükümlülükler, sırasıyla, TMS 12 *Gelir Vergisi* ve TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* standartları uyarınca hesaplanarak, muhasebeleştirilir;
- Satın alınan işletmenin pay bazlı ödeme anlaşmaları ya da Grup'un satın alınan işletmenin pay bazlı ödeme anlaşmalarının yerine geçmesi amacıyla imzaladığı pay bazlı ödeme anlaşmaları ile ilişkili yükümlülükler ya da özkaynak araçları, satın alım tarihinde TFRS 2 *Hisse Bazlı Ödeme Anlaşmaları* standardı uyarınca muhasebeleştirilir; ve
- TFRS 5 *Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler* standardı uyarınca satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklar (ya da elden çıkarma grupları) TFRS 5'de belirtilen kurallara göre muhasebeleştirilir.
- Şerefiye, satın alım için transfer edilen bedelin, satın alınan işletmedeki varsa kontrol gücü olmayan payların ve, varsa, aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde edinen işletmenin daha önceden elinde bulundurduğu edinilen işletmedeki özkaynak paylarının gerçeğe uygun toplamının, satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarını aşan tutar olarak hesaplanır. Yeniden değerlendirme sonrasında satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarının, devredilen satın alma bedelinin, satın alınan işletmedeki kontrol gücü olmayan payların ve, varsa, satın alma öncesinde satın alınan işletmedeki payların gerçeğe uygun değeri toplamını aşması durumunda, bu tutar pazarlıklı satın almadan kaynaklanan kazanç olarak doğrudan kar veya zarar içinde muhasebeleştirilir.
- Hissedar paylarını temsil eden ve sahiplerine tasfiye durumunda işletmenin net varlıklarının belli bir oranda pay hakkını veren kontrol gücü olmayan paylar, ilk olarak ya gerçeğe uygun değerleri üzerinden ya da satın alınan işletmenin tanımlanabilir net varlıklarının kontrol gücü olmayan paylar oranında muhasebeleştirilen tutarları üzerinden ölçülür. Ölçüm esası, her bir işleme göre belirlenir. Diğer kontrol gücü olmayan pay türleri gerçeğe uygun değere göre ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir başka TFRS standardında belirtilen yöntemler uyarınca ölçülür.

Bir işletme birleşmesinde Grup tarafından transfer edilen bedelin, koşullu bedeli de içerdiği durumlarda, koşullu bedel satın alım tarihindeki gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür ve işletme birleşmesinde transfer edilen bedele dahil edilir. Ölçme dönemi içerisinde ortaya çıkan ek bilgilerin sonucunda koşullu bedelin gerçeğe uygun değerinde düzeltme yapılması gerekiyorsa, bu düzeltme şerefiyeden geçmişe dönük olarak düzeltilir. Ölçme dönemi, birleşme tarihinden sonraki, edinen işletmenin işletme birleşmesinde muhasebeleştiği geçici tutarları düzeltilebildiği dönemdir. Bu dönem satın alım tarihinden itibaren 1 yıldan fazla olamaz.

Ölçme dönemi düzeltmeleri olarak nitelendirilmeyen koşullu bedelin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler için uygulanan sonraki muhasebeleştirme işlemleri, koşullu bedel için yapılan sınıflandırma şekline göre değişir. Özkaynak olarak sınıflandırılmış koşullu bedel yeniden ölçülmez ve buna ilişkin sonradan yapılan ödeme, özkaynak içerisinde muhasebeleştirilir. Diğer koşullu bedellerin gerçeğe uygun değeri yeniden ölçülür ve değişiklikler kar veya zarar içerisinde muhasebeleştirilir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İşletme Birleşmeleri (devamı)

Aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde Grup'un satın alınan işletmede önceden sahip olduğu özkaynak payı gerçeğe uygun değere getirmek için satın alım tarihinde (yani Grup'un kontrolü ele aldığı tarihte) yeniden ölçülür ve, varsa, ortaya çıkan kazanç/zarar kar veya zarar içinde muhasebeleştirilir. Satın alım tarihi öncesinde diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilen satın alınan işletmenin payından kaynaklanan tutarlar, söz konusu payların elden çıkarıldığı varsayımı altında kar veya zarara aktarılır.

İşletme birleşmesi ile ilgili satın alma muhasebesinin birleşmenin gerçekleştiği raporlama tarihinin sonunda tamamlanamadığı durumlarda, Grup muhasebeleştirme işleminin tamamlanamadığı kalemler için geçici tutarlar raporlar. Bu geçici raporlanan tutarlar, ölçüm döneminde düzeltilir ya da satın alım tarihinde muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde etkisi olabilecek ve bu tarihte ortaya çıkan olaylar ve durumlar ile ilgili olarak elde edilen yeni bilgileri yansıtmak amacıyla fazladan varlık veya yükümlülük muhasebeleştirilir.

Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Grup, her raporlama tarihinde ertelenen vergi varlıkları ve gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen konsolide finansal varlıkları dışında kalan her varlık için her raporlama tarihinde, söz konusu varlığa ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını analize tabi tutmaktadır. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir.

Eğer söz konusu varlığın veya o varlığa ait nakit üreten herhangi bir biriminin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutarından yüksekse değer düşüklüğü meydana gelmiştir.

Geri kazanılabilir tutar varlığın net satış fiyatı ile kullanım değerinden yüksek olanı seçilerek bulunur. Kullanım değeri, bir varlığın sürekli kullanımından ve faydalı ömrü sonunda elden çıkarılmasından elde edilmesi beklenen nakit akımlarının tahmin edilen bugünkü değeridir. Değer düşüklüğü kayıpları kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Bir alacakta oluşan değer düşüklüğü kaybı, o varlığın geri kazanılabilir tutarındaki müteakip artışın, değer düşüklüğünün kayıtlara alınmalarını izleyen dönemlerde ortaya çıkan bir olayla ilişkilendirilebilmesi durumunda geri çevrilir. Diğer varlıklarda oluşan değer düşüklüğü kaybı, geri kazanılabilir tutar belirlenirken kullanılan tahminlerde bir değişiklik olduğu takdirde geri çevrilir. Değer düşüklüğü kaybının iptali nedeniyle varlığın kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda hiç değer düşüklüğü kaybının konsolide finansal tablolara alınmamış olması halinde belirlenmiş olacak kayıtlı değeri (amortismanına tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır.

Borçlanma Maliyetleri ve Alınan Krediler

Alınan kredilerin vadeleri raporlama tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise, kısa vadeli yükümlülükler içerisinde, 12 aydan fazla ise uzun vadeli yükümlülükler içerisinde gösterilmektedir. Krediler, alındıkları tarihlerde, alınan kredi tutarından işlem masrafları çıkartıldıktan sonraki gerçeğe uygun değerleriyle kaydedilir.

Krediler, sonradan etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değeri üzerinden belirtilir. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır. Kredilerden kaynaklanan finansman maliyeti, oluştuğunda kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna kaydedilir.

Yabancı Para İşlem ve bakiyeleri

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette buldukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Yabancı Para İşlem ve Bakiyeleri (devamı)

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Finansal tablolarda yer alan dövizde endeksli parasal varlık ve yükümlülükler raporlama tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle TL'ye çevrilmiştir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar.

Kur farkları, aşağıda belirtilen durumlar haricinde, oluştukları dönemdeki kar ya da zararda muhasebeleştirilir:

- Geleceğe yönelik kullanım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltme kalemi olarak ele alınan ve bu tür varlıkların maliyetine dahil edilen kur farkları,
- Yabancı para biriminden kaynaklanan risklere (risklere karşı finansal koruma sağlamaya ilişkin muhasebe politikaları aşağıda açıklanmaktadır) karşı finansal koruma sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan kur farkları.

Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Koşullu Yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, raporlama tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın en güvenilir şekilde tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır. Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Kıdem tazminatları:

Türkiye'de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı ("TMS 19") uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir.

Finansal tablolarda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar Grup finansal tablolarında material olmamasından ötürü kar veya zarar tablosu altında muhasebeleştirilmiştir.

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kar, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, gelir tablosunda yer verilen kardan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Girişim sermayesi

Verusaturk Kurumlar Vergisi Kanunu Madde 5 / 1-d kapsamında kazanç istisnasından yararlanmaktadır. Buna istinaden, Şirket'in kazançları kurumlar vergisinden müstesnadır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasalaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve raporlama tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, kar veya zarar tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması

Yönetim açısından Grup girişim sermayesi, elektrik enerjisi toptan satışı, selüloz üretimi, enerji üretimi ve holding faaliyetleri olmak üzere beş faaliyet grubuna ayrılmıştır. Bu ayrımlar, bölümlere göre finansal raporlamada temel oluşturmaktadır.

Nakit Akışın Tablosu

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Sermaye ve Temettüleri

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüleri, temettü kararının alındığı dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

Pay Başına Kazanç

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net karın, yıl boyunca piyasada bulunan pay senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye’de şirketler, sermayelerini halihazırda bulunan pay sahiplerine, geçmiş yıl karlarından ve diğer dağıtılabilir yedeklerden dağıttıkları “bedelsiz pay” yolu ile artırmaktadırlar. Bu tip “bedelsiz pay” dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, finansal tablolarda sunulan tüm dönemlerde ihraç edilmiş pay gibi değerlendirilir. Buna göre bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama pay sayısı, pay dağıtımlarının geçmişe dönük etkilerini de hesaplayarak bulunmuştur.

Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, raporlama tarihi ile finansal tabloların yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, raporlama tarihinden sonra düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Grup’un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar

Muhasebe politikalarının uygulanması sürecinde yönetim, finansal tablolarda muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde önemli etkisi olan aşağıdaki yorumları yapmıştır:

Ertelenmiş Vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Grup’un bağlı ortaklıklarının gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararları ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabilir tarihler ve gerektiğinde kullanılabilir vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur. Elde edilen veriler ışığında, Grup’un gelecekte elde edilecek vergiye tabi kar ertelenmiş vergi varlıklarının tamamını karşılamaya yetmiyorsa, ertelenmiş vergi varlığının tamamı ve bir kısmına karşılık ayrılır.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar (devamı)

Yatırım Amaçlı Gayrimenkullere İlişkin Ertelenmiş Vergi

Grup'a ait yatırım amaçlı gayrimenkullerden kaynaklanan ertelenmiş vergi borcu ve ertelenmiş vergi varlık hesaplamasında, yatırım amaçlı gayrimenkullerden elde edilecek ekonomik faydaların satış yolundan ziyade zaman içinde tümüyle kullanılması amacı güden bir işletme modeli çerçevesinde elde bulundurulmadığına kanaat getirilmiştir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerinin satış kazançları vergi kanununda yapılan 5 Aralık 2017 tarihli düzenlemeler ile 2018, 2019 ve 2020 yıllarını kapsayacak şekilde 3 yıl için % 11'den vergiye tabi olup (Not 23) , 2021 ve sonrasındaki yıllar için %10 vergiye tabidirler. Grup, yatırım amaçlı gayrimenkullerini 2021 yılına kadar elinde tutmayı planladığından, yatırım amaçlı gayrimenkullerinin gerçeğe uygun değeri ile vergiye esas değeri arasındaki farktan %5 ertelenmiş vergi yükümlülüğü hesaplanmıştır.

Finansal varlıkların gerçeğe uygun değer tespiti

Şirketin gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlık olarak sınıflandırdığı yatırımlarından; EPIAŞ ve Enda Enerji Holding A.Ş.'nin gerçeğe uygun değeri raporlama tarihi itibarıyla yapılan değerlendirme çalışmalarında tespit edilmiştir; Söz konusu değerlendirme çalışmalarında Düzeltilmiş Net Aktif Değer, İndirgenmiş Temettü Akımları ("İTA"), İndirgenmiş Nakit Akımları ("İNA") ve Borsa Çarpanları ("Emsal Değer") yöntemleri kullanılmış olup, Enda Enerji Holding A.Ş bünyesinde yer alan santral ve şirketlere uygunlukları göz önüne alınarak tek başına veya birlikte kullanılmıştır. Farklı yöntemlere göre hesaplanan değerler ağırlıklandırılarak rayiç değerleri hesaplanmıştır.

Enda Enerji Holding A.Ş.'nin rayiç değerinin hesaplanmasında parçaların toplamı yaklaşımı benimsenerek Düzeltilmiş Net Aktif Değer hesaplanmıştır.

EPIAŞ'ın rayiç değerinin hesaplanmasında İndirgenmiş Temettü Akımları ("İTA") ve İndirgenmiş Nakit Akımları ("İNA") yöntemleri kullanılmıştır.

3. ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Verusaturk Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. payları ile ilgili olarak 1.340.474 adet alım işlemi Verusa Holding A.Ş. tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu işlemle birlikte Verusaturk Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. sermayesindeki Verusa Holding payı 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla % 68,22 sınırına ulaşmıştır.

Grup, T.C. Başbakanlık Sermaye Piyasası Kurulu'nun 21 Temmuz 2016 tarihli Basın Duyurusu doğrultusunda açıkladığı kapsamda borsada kendi paylarının geri alımı ve satımını gerçekleştirmiştir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

a) Bağlı Ortaklıklar

Grup'un tamamına sahip olmadığı ve önemli derecede kontrol gücü olmayan paylara sahip bağlı ortaklıklarına ilişkin bilgiler:

Aşağıdaki tablo Grup'un tamamına sahip olmadığı ve önemli düzeyde kontrol gücü olmayan paylara sahip bağlı ortaklıklarının detayını göstermektedir.

Bağlı Ortaklık	Kuruluş ve faaliyet yeri	Kontrol gücü olmayan payların sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı		Kontrol gücü olmayan paylara düşen kapsamlı gelir		Birikmiş kontrol gücü olmayan paylar	
		30 Eylül 2019	31 Aralık 2018	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Verusaturk Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.	İstanbul	%31,78	%34,36	2.078.652	5.837.956	36.512.714	41.425.740
Pamukova Elektrik Üretim A.Ş.	İstanbul	%16,21	%17,52	2.680.557	(206.488)	18.417.221	17.013.169
Aciselsan Acıpayam Selüloz San. Ve Tic. A.Ş.	Denizli	%52,70	%52,70	4.196.894	2.233.398	20.515.003	16.713.631
İklimya Elektrik Üretim A.Ş.	İstanbul	%15,30	%16,54	(36.866)	1.229.187	(1.027.136)	(1.070.598)
				8.919.237	9.094.053	74.417.802	74.081.942

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

a) Bağlı Ortaklıklar (devamı)

Grup'un önemli düzeyde kontrol gücü olmayan paylara sahip olan her bir bağlı ortaklığının özet finansal bilgileri aşağıda açıklanmıştır. Bu özet finansal bilgiler grup içi eliminasyonlar öncesi tutarları göstermektedir.

	30 Eylül 2019 Verusaturk Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.	31 Aralık 2018 Verusaturk Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.
Dönen varlıklar	167.139.743	162.837.336
Duran varlıklar	14.097	28.958
Kısa vadeli yükümlülükler	154.732	121.803
Uzun vadeli yükümlülükler	89.878	60.951
Ana ortaklığa ait özkaynaklar	130.396.516	121.257.800
Kontrol gücü olmayan paylar	36.512.714	41.425.740
	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018 (*)
Hasılat	31.606.665	53.779.431
Gelirler / (Giderler)	(15.160.975)	(36.210.853)
Holding konsolidasyon eliminasyonları	(9.904.805)	-
Dönem karı	6.540.885	17.568.578
Dönem karı/zararının dağılımı:		
Ana ortaklık payları	4.462.233	9.594.285
Kontrol gücü olmayan paylar	2.078.652	7.974.293
Dönem karı	6.540.885	17.568.578
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:		
Ana ortaklık payları	4.462.233	9.594.285
Kontrol gücü olmayan paylar	2.078.652	8.071.354
Toplam kapsamlı gelir	6.540.885	17.665.639

(*) T.C. Başbakanlık Sermaye Piyasası Kurulu'nun 16 Haziran 2017 tarihli yazısına istinaden, Grup, 31 Aralık 2016 konsolide finansal durum tablosunda "Finansal Yatırımlar" başlığı altında muhasebeleştiği Grup şirketlerinden Acıselsan Acıpayam Selüloz San. ve Tic. A.Ş.'yi 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren tam konsolide etmiştir. Bu sebepten Acıselsan'ın finansal tablosu 30 Eylül 2018 tarihinde ait olduğu Verusaturk finansal tabloları altında konsolide edilerek gösterilmiştir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

a) Bağlı Ortaklıklar (devamı)

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
	Pamukova Elektrik Üretim A.Ş.	Pamukova Elektrik Üretim A.Ş.
Dönen varlıklar	195.432.766	169.842.769
Duran varlıklar	26.860.925	23.840.662
Kısa vadeli yükümlülükler	9.348.895	13.163.612
Uzun vadeli yükümlülükler	6.810.629	5.774.674
Ana ortaklığa ait özkaynaklar	187.716.946	157.731.976
Kontrol gücü olmayan paylar	18.417.221	17.013.169
	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018
Hasılat	-	2.727.321
Gelirler / (Giderler),net	16.539.024	(3.809.542)
Dönem karı	16.539.024	(1.082.221)
Dönem karının dağılımı:		
Ana ortaklık payları	13.858.467	(875.733)
Kontrol gücü olmayan paylar	2.680.557	(206.488)
Dönem karı	16.539.024	(1.082.221)
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:		
Ana ortaklık payları	13.858.467	(875.733)
Kontrol gücü olmayan paylar	2.680.557	(206.488)
Toplam kapsamlı gelir	16.539.024	(1.082.221)

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

a) Bağlı Ortaklıklar (devamı)

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
	İklimya	İklimya
	Elektrik Üretim A.Ş.	Elektrik Üretim A.Ş.
Dönen varlıklar	677.432	2.549.309
Duran varlıklar	50.708.230	51.905.204
Kısa vadeli yükümlülükler	5.814.595	8.583.712
Uzun vadeli yükümlülükler	10.783.743	14.042.546
Ana ortaklığa ait özkaynaklar	35.814.460	32.898.853
Kontrol gücü olmayan paylar	(1.027.136)	(1.070.598)
	1 Ocak -	1 Ocak -
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Hasılat	3.420.165	3.172.477
Giderler	(3.661.096)	(4.570.661)
Dönem zararı	(240.931)	(1.398.184)
Dönem zararının dağılımı:		
Ana ortaklık payları	(204.065)	(1.166.887)
Kontrol gücü olmayan paylar	(36.866)	(231.297)
Dönem zararı	(240.931)	(1.398.184)
Toplam kapsamlı gider/gelirin dağılımı:		
Ana ortaklık payları	(204.065)	7.668.819
Kontrol gücü olmayan paylar	(36.866)	1.520.092
Toplam kapsamlı gider / (gelir)	(240.931)	9.188.911

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

a) Bağlı Ortaklıklar (devamı)

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
	Acıselsan Acıpayam Selüloz San. Ve Tic. A.Ş.	Acıselsan Acıpayam Selüloz San. Ve Tic. A.Ş.
Dönen varlıklar	16.758.724	15.418.210
Duran varlıklar	28.832.133	22.753.468
Kısa vadeli yükümlülükler	3.540.181	4.142.944
Uzun vadeli yükümlülükler	3.123.184	2.314.475
Ana ortaklığa ait özkaynaklar	18.412.489	15.000.628
Kontrol gücü olmayan paylar	20.515.003	16.713.631
	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018 (*)
Hasılat	28.701.271	-
Giderler	(21.955.732)	-
Dönem karı	6.745.539	-
Dönem karının dağılımı:		
Ana ortaklık payları	3.190.640	-
Kontrol gücü olmayan paylar	3.554.899	-
Dönem karı	6.745.539	-
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:		
Ana ortaklık payları	3.766.858	-
Kontrol gücü olmayan paylar	4.196.894	-
Toplam kapsamlı gelir	7.963.752	-

(*) T.C. Başbakanlık Sermaye Piyasası Kurulu'nun 16 Haziran 2017 tarihli yazısına istinaden, Grup, 31 Aralık 2016 konsolide finansal durum tablosunda "Finansal Yatırımlar" başlığı altında muhasebeleştiği Grup şirketlerinden Acıselsan Acıpayam Selüloz San. ve Tic. A.Ş.'yi 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren tam konsolide etmiştir. Bu sebepten Acıselsan'ın finansal tablosu 30 Eylül 2018 tarihinde ait olduğu Verusaturk finansal tabloları altında konsolide edilerek gösterilmiştir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

b) İştirakler

Önemli iştiraklerin detayı:

Grup'un özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların detayları aşağıda sunulmuştur.

<u>İştirakler</u>	<u>Kuruluş ve faaliyet yeri</u>	<u>Geçerli para birimi</u>	<u>30 Eylül 2019</u>	<u>%</u>	<u>31 Aralık 2018</u>
Aldem Çelik Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	Türk Lirası	7.180.886	40,75	7.001.572
Innoted Teknoloji A.Ş.	İstanbul	Türk Lirası	664.204	46,67	710.031
Toplam			7.845.090		7.711.603

Grup'un önemli iştirakleri ile ilgili özet finansal bilgileri aşağıda açıklanmıştır. Bu özet finansal bilgiler iştiraklerin TFRS'ye uygun olarak hazırlanan finansal tablolarındaki tutarları göstermektedir.

	<u>30 Eylül 2019</u>	<u>31 Aralık 2018</u>
Aldem Çelik Endüstri San. ve Tic. A.Ş.		
Dönen varlıklar	21.096.514	19.651.801
Duran varlıklar	14.044.147	14.185.001
Kısa vadeli yükümlülükler	(15.480.618)	(14.191.259)
Uzun vadeli yükümlülükler	(2.037.619)	(2.463.152)
	17.622.424	17.182.391
	1 Ocak-30 Eylül 2019	1 Ocak-30 Eylül 2018
Hasılat	28.981.442	25.248.932
Dönem kar / (zararı)	440.033	(113.578)
Grup'un iştirak karı / (zararlarındaki) payı	179.314	(46.283)
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
İştirakin net varlıkları	17.622.424	17.182.391
Grup'un Aldem Çelik Endüstri San. ve Tic. A.Ş.'deki payı (%)	40,75	40,75
Grup'un Aldem Çelik Endüstri San. ve Tic. A.Ş.'deki paylarının defter değeri	7.180.886	7.001.572

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

b) İştirakler (devamı)

Önemli iştiraklerin detayı (devamı)

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Innoted Teknoloji A.Ş.		
Dönen varlıklar	322.548	303.396
Duran varlıklar	2.978.709	2.640.620
Kısa vadeli yükümlülükler	(1.876.677)	(1.421.362)
Uzun vadeli yükümlülükler	(1.268)	(1.268)
	1.423.312	1.521.386
	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018
Hasılat	109.061	52.940
Dönem zararı	(98.074)	(253.303)
Grup'un iştirak zararlarındaki payı	(45.827)	(118.216)
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
İştirakin net varlıkları	1.423.312	1.521.386
Grup'un Innoted Teknoloji A.Ş.'deki payı (%)	46,67	46,67
Grup'un Innoted Teknoloji A.Ş.'deki paylarının defter değeri	664.204	710.031

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Yönetim muhasebesi açısından Grup holding faaliyetleri, girişim sermayesi, elektrik enerjisi toptan satışı, selüloz ve enerji üretimi olmak üzere beş faaliyet grubuna ayrılmıştır. Bu ayrımlar, aşağıda belirtilen bölümlere göre finansal raporlamada temel oluşturmaktadır.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

Grup'un faaliyetlerinin bölümlere göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

1 Ocak - 30 Eylül 2019

	Holding Faaliyetleri	Girişim Sermayesi	Selüloz Üretimi	Elektrik Enerjisi Toptan Satışı	Enerji Üretimi	Eliminasyonlar	Toplam
Hasılat	-	31.606.665	28.701.271	4.048.542	3.420.165	(907.745)	66.868.898
Esas faaliyet gelirleri	-	31.606.665	28.701.271	4.048.542	3.420.165	(907.745)	66.868.898
Satışların maliyeti (-)	-	(29.858.400)	(22.102.628)	(3.812.754)	(1.770.827)	903.202	(56.641.407)
Brüt esas faaliyet karı / (zararı)	-	1.748.265	6.598.643	235.788	1.649.338	(4.543)	10.227.491
Pazarlama giderleri (-)	-	-	(1.973.077)	(157.597)	(141.515)	-	(2.272.189)
Genel yönetim giderleri (-)	(2.409.914)	(2.176.059)	(1.670.542)	(685.848)	(1.243.755)	91.426	(8.094.692)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	39.411.177	17.331.321	593.782	779.040	18.982.498	(21.381.003)	55.716.815
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(847)	(251.808)	(138.143)	(45.757)	(150.560)	(27.634)	(614.749)
Esas faaliyet karı/ (zararı)	37.000.416	16.651.719	3.410.663	125.626	19.096.006	(21.321.754)	54.962.676
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar/ (zararlarındaki) paylar	-	-	-	-	-	133.487	133.487
Yatırım faaliyetlerinden gelirler / (giderler)	-	-	4.687.065	-	-	(343.520)	4.343.545
Finansman gelirleri	168.284	-	-	40.784	427.118	(504.625)	131.561
Finansman giderleri	(8.189.582)	(206.029)	(126.879)	(870.575)	(2.602.345)	3.573.551	(8.421.859)
Vergi öncesi kar / (zarar)	28.979.118	16.445.690	7.970.849	(704.165)	16.920.779	(18.462.861)	51.149.410
Vergi gideri	(3.833.102)	-	(1.225.310)	140.570	(905.455)	-	(5.823.297)
Net dönem karı/ (zararı)	25.146.016	16.445.690	6.745.539	(563.595)	16.015.324	(18.462.861)	45.326.113

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

Grup'un faaliyetlerinin bölümlere göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

1 Ocak - 30 Eylül 2018

	Holding Faaliyetleri	Girişim Sermayesi	Selüloz Üretimi	Elektrik Enerjisi		Eliminasyonlar	Toplam
				Toptan Satışı	Enerji Üretimi		
Hasılat	-	32.447.228	21.332.203	27.701.561	2.727.321	(601.077)	83.607.236
Esas faaliyet gelirleri	-	32.447.228	21.332.203	27.701.561	2.727.321	(601.077)	83.607.236
Satışların maliyeti (-)	-	(31.915.545)	(16.546.670)	(26.754.057)	(1.045.532)	-	(76.261.804)
Brüt esas faaliyet karı / (zararı)	-	531.683	4.785.533	947.504	1.681.789	(601.077)	7.345.432
Pazarlama giderleri (-)	-	-	(1.055.152)	-	(23.958)	-	(1.079.110)
Genel yönetim giderleri (-)	(2.080.891)	(1.790.478)	(1.275.920)	(994.499)	(1.424.791)	655.077	(6.911.502)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	1.252.156	14.700.413	2.650.929	12.720.320	3.513.744	(181.490)	34.656.072
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(222)	(276.776)	(243.751)	(114.542)	(185.903)	-	(821.194)
Esas faaliyet karı/ (zararı)	(828.957)	13.164.842	4.861.639	12.558.783	3.560.881	(127.490)	33.189.698
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar/ (zararlarındaki) paylar	5.368	-	-	-	-	(169.867)	(164.499)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler / (giderler)	-	-	-	-	-	-	-
Finansman gelirleri	68.496	1.112.510	526.975	85.544	780.693	(2.369.859)	204.359
Finansman giderleri	(1.935.644)	(762.196)	(177.338)	(1.189.933)	(10.899.972)	2.365.587	(12.599.496)
Vergi öncesi kar / (zarar)	(2.690.737)	13.515.156	5.211.276	11.454.394	(6.558.398)	(301.629)	20.630.062
Vergi gideri	(81.766)	-	(1.157.657)	2.129.206	4.809.092	-	5.698.875
Net dönem karı/ (zararı)	(2.772.503)	13.515.156	4.053.619	13.583.600	(1.749.306)	(301.629)	26.328.937

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

Bölüm varlık ve yükümlülüklerinin bölümlere göre detayları aşağıda sunulmuştur:

Bilanço	30 Eylül 2019						Toplam
	Holding Faaliyetleri	Girişim Sermayesi	Selüloz Üretimi	Elektrik Enerjisi Toptan Satışı	Enerji Üretimi	Eliminasyonlar (*)	
Toplam varlıklar	214.123.460	167.153.840	45.590.857	19.471.591	286.726.324	(295.703.045)	437.363.027
Yükümlülükler	(49.851.394)	(244.610)	(6.663.365)	(6.753.570)	(34.332.416)	23.690.349	(74.155.006)
Ana ortaklığa ait özkaynaklar	(164.272.066)	(166.909.230)	(38.927.492)	(12.718.021)	(252.393.908)	346.430.498	(288.790.219)
Kontrol gücü olmayan paylar	-	-	-	-	-	(74.417.802)	(74.417.802)
31 Aralık 2018							
Bilanço	Holding Faaliyetleri	Girişim Sermayesi	Selüloz Üretimi	Elektrik Enerjisi Toptan Satışı	Enerji Üretimi	Eliminasyonlar (*)	Toplam
Toplam varlıklar	188.324.391	162.866.281	38.171.679	20.155.154	257.532.134	(264.363.843)	402.685.796
Yükümlülükler	(48.687.192)	(182.754)	(6.457.417)	(6.874.974)	(42.593.549)	27.470.136	(77.325.750)
Ana ortaklığa ait özkaynaklar	(139.637.199)	(162.683.527)	(31.714.262)	(13.280.180)	(214.938.585)	310.975.649	(251.278.104)
Kontrol gücü olmayan paylar	-	-	-	-	-	(74.081.942)	(74.081.942)

(*) Eliminasyon rakamının önemli kısmı Holding'in bağlı ortaklıklarının konsolide edilmesinden kaynaklanmaktadır.

Grup'un yatırım harcamaları ve amortisman ve itfa paylarının endüstriyel bölümlere göre detayları aşağıda sunulmuştur:

	30 Eylül 2019					
	Holding Faaliyetleri	Girişim Sermayesi	Selüloz Üretimi	Elektrik Enerjisi Toptan Satışı	Enerji Üretimi	Toplam
Yatırım harcamaları	-	-	650.123	-	3.850.802	4.500.925
Dönem içi amortisman ve itfa payı	(5.694)	(14.861)	(368.584)	(20.884)	(1.006.720)	(1.416.743)
30 Eylül 2018						
	Holding Faaliyetleri	Girişim Sermayesi (*)	Selüloz Üretimi	Elektrik Enerjisi Toptan Satışı	Enerji Üretimi	Toplam
Yatırım harcamaları	-	1.416.087	-	923	1.209.600	2.626.610
Dönem içi amortisman ve itfa payı	(2.119)	(238.444)	-	(24.063)	(907.041)	(1.171.667)

(*) T.C. Başbakanlık Sermaye Piyasası Kurulu'nun 16 Haziran 2017 tarihli yazısına istinaden, Grup, 31 Aralık 2016 konsolide finansal durum tablosunda "Finansal Yatırımlar" başlığı altında muhasebeleştiği Grup şirketlerinden Acıselsan Acıpayam Selüloz San. ve Tic. A.Ş.'yi 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren tam konsolide etmiştir. Bu sebepten Acıselsan'ın finansal tabloarı 30 Eylül 2018 tarihinde ait olduğu Verusatürk finansal tabloları altında konsolide edilerek gösterilmiştir

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

6. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

İlişkili taraflarla olan bakiyeler	30 Eylül 2019			
	Borçlar			Alacaklar
	Kısa vadeli		Uzun vadeli	Kısa Vadeli
	Ticari	Ticari olmayan	Ticari olmayan	Ticari
Ortaklar				
Investco Holding A.Ş. (*)	-	-	30.823.798	-
Finansal Yatırımlar				
Enerji Piyasaları İşletmeleri A.Ş.	-	-	-	101.400
	-	-	30.823.798	101.400

(*) Investco Holding A.Ş.'ye olan uzun vadeli ticari olmayan borçlar finansman nitelikli olup %24 ile iskonto edilmiştir.

İlişkili taraflarla olan bakiyeler	31 Aralık 2018			
	Borçlar			Alacaklar
	Kısa vadeli		Uzun vadeli	Kısa Vadeli
	Ticari	Ticari olmayan	Ticari olmayan	Ticari
Ortaklar				
Investco Holding A.Ş.	5.366.160	-	24.571.748	-
Finansal Yatırımlar				
Enerji Piyasaları İşletmeleri A.Ş.	272.205	-	-	-
Diğer	-	14.162	-	-
	5.638.365	14.162	24.571.748	-

Grup'un ana ortağı ve esas kontrolü elinde tutan taraf Investco Holding A.Ş.'dir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

6. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

İlişkili taraflarla olan işlemler	1 Ocak - 30 Eylül 2019				
	Hizmet gelirleri	Hizmet giderleri	Faiz gelirleri	Faiz giderleri	Reeskont geliri
Ortaklar					
Investco Holding A.Ş.	7.804	(131.850)	19.665	(5.394.952)	23.263.562
Finansal Yatırımlar					
Enerji Piyasaları İşletmeleri A.Ş. (*)	-	(2.213.184)	-	-	-
	7.804	(2.345.034)	19.665	(5.394.952)	23.263.562
İlişkili taraflarla olan işlemler	1 Ocak - 30 Eylül 2018				
	Hizmet gelirleri	Hizmet giderleri	Faiz gelirleri	Faiz giderleri	Reeskont geliri
Ortaklar					
Investco Holding A.Ş.	5.185	(127.800)	69.804	(316.716)	-
Finansal Yatırımlar					
Enerji Piyasaları İşletmeleri A.Ş. (*)	-	(18.459.405)	-	-	-
	5.185	(18.587.205)	69.804	(316.716)	-

(*) Enerji Piyasaları İşletmeleri A.Ş.'den elde edilen enerji gelirleri Ata Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş. tarafından enerji piyasasına tedarik edilen elektrik satışından, hizmet giderleri ise, Enerji Piyasaları İşletmeleri A.Ş.'nin piyasa işlemleri ile ilgili faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır.

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydaların detayları aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Ücretler ve diğer kısa vadeli faydalar (*)	1.538.215	1.424.910	246.004	890.921
	1.538.215	1.424.910	246.004	890.921

(*) Grup, üst düzey yönetim kadrosunu yönetim kurulu üyeleri ve bağımsız yönetim kurulu üyeleri olarak belirlemiştir. Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar, huzur hakları kapsamında yapılan ödemelerden oluşmaktadır.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

7. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

Kısa vadeli ticari alacaklar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Ticari alacaklar	21.235.026	18.979.224
-İlişkili taraflardan alacaklar (Not: 6)	101.400	-
-Diğer taraflardan alacaklar	21.133.626	18.929.224
Alacak senetleri	365.558	50.000
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(1.632.197)	(1.860.133)
	19.968.387	17.119.091
	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018
Şüpheli ticari alacak karşılığı hareketleri		
Açılış bakiyesi	1.860.133	2.959.812
(İptal edilen karşılık) / Dönem gideri	(218.985)	194.382
Tahsilatlar	(8.951)	(627.580)
Kapanış	1.632.197	2.526.614

Grup'un ticari borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli ticari borçlar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Ticari borçlar	3.528.549	12.851.444
- İlişkili taraflara ticari borçlar (Not: 6)	-	5.638.365
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	3.528.549	7.213.079
Diğer ticari borçlar	123.625	82.949
	3.652.174	12.934.393

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla ticari borçların ortalama vadesi 61 gündür (31 Aralık 2018: 61 gün). Grup'un ticari borçlarına ilişkin kullanılan etkin yıllık faiz oranı %18'dir (31 Aralık 2018: %18).

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

8. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler		
Verilen sipariş avansları	1.076.251	325.008
Gelecek aylara ait giderler	134.816	85.040
	1.211.067	410.048
Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler		
Gelecek yıllara ait giderler	85.386	136.473
	85.386	136.473

9. DİĞER ALACAKLAR

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Diğer Alacaklar		
Verilen depozito ve teminatlar	658.641	910.363
Vergi iadesi alacakları	320.152	233.985
Diğer çeşitli alacaklar	64.374	57.853
	1.062.723	1.202.201
Uzun Vadeli Diğer Alacaklar		
Verilen depozito ve teminatlar	468.482	481.965
	468.482	481.965

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

10. STOKLAR

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
İlk madde ve malzeme	4.825.457	5.915.130
Yarı mamüller	657.419	431.758
Mamüller	911.210	583.386
Diğer stoklar	4.200	3.950
	6.398.286	6.934.224

11. TAAHHÜTLER

30 Eylül 2019	TL karşılığı	TL	Avro	ABD Doları
Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
- <i>Teminat</i>	20.050.639	1.781.193	2.954.500	-
Toplam	20.050.639	1.781.193	2.954.500	-
31 Aralık 2018	TL karşılığı	TL	Avro	ABD Doları
Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
- <i>Teminat</i>	21.551.449	3.246.975	3.030.500	6.500
Toplam	21.551.449	3.246.975	3.030.500	6.500

Grup'un vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Grup'un özkaynaklarına oranı 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla sıfırdır.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Maliyet Değeri	Arazi ve Arsalar	Binalar	Tesis, makine, cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Hidroelektrik Santrali	Diğer maddi duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	3.968.669	4.738.760	3.512.445	1.064.495	608.773	51.331.396	643.629	6.858.911	72.727.078
Alımlar	128.473	-	402.748	263.783	17.136	-	24.189	3.663.859	4.500.188
Yeniden değerlendirme fonu ve değer düşüklüğü iptali	1.151.348	227.500	-	-	-	-	-	-	1.378.848
Çıkışlar	-	-	-	(74.048)	(5.775)	-	-	-	(79.823)
Transfer	-	-	3.023	-	-	-	-	(3.023)	-
30 Eylül 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	5.248.490	4.966.260	3.918.216	1.254.230	620.134	51.331.396	667.818	10.519.747	78.526.291
Birikmiş Amortismanlar									
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(2.488.760)	(1.101.394)	(475.853)	(336.487)	(5.581.396)	(133.562)	-	(10.117.452)
Dönem gideri	-	(50.028)	(150.115)	(150.518)	(52.424)	(953.125)	(38.631)	-	(1.394.841)
Çıkışlar	-	-	-	61.823	-	-	-	-	61.823
30 Eylül 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(2.538.788)	(1.251.509)	(564.548)	(388.911)	(6.534.521)	(172.193)	-	(11.450.470)
30 Eylül 2019 itibarıyla net defter değeri	5.248.490	2.427.472	2.666.707	689.682	231.223	44.796.875	495.625	10.519.747	67.075.821

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maliyet Değeri	Arazi ve Arsalar	Binalar	Tesis, makine, cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Hidroelektrik Santrali	Diğer maddi duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	2.520.000	4.428.184	2.470.024	845.827	497.094	38.808.470	177.674	742.310	50.489.583
Alımlar	418.773	43.287	67.476	324.983	149.629	-	465.955	7.466.733	8.936.836
Yeniden değerlendirme fonu ve değer düşüklüğü iptali	890.474	66.156	-	-	-	12.522.926	-	-	13.479.556
Çıkışlar	-	-	-	(106.315)	(72.582)	-	-	-	(178.897)
Transfer	139.422	201.133	974.945	-	34.632	-	-	(1.350.132)	-
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	3.968.669	4.738.760	3.512.445	1.064.495	608.773	51.331.396	643.629	6.858.911	72.727.078
Birikmiş Amortismanlar									
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(2.382.760)	(953.024)	(376.858)	(322.188)	(4.410.253)	(96.442)	-	(8.541.525)
Dönem gideri	-	(106.000)	(148.370)	(146.837)	(66.545)	(1.171.143)	(37.120)	-	(1.676.015)
Çıkışlar	-	-	-	47.842	52.246	-	-	-	100.088
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(2.488.760)	(1.101.394)	(475.853)	(336.487)	(5.581.396)	(133.562)	-	(10.117.452)
31 Aralık 2018 itibarıyla net defter değeri	3.968.669	2.250.000	2.411.051	588.642	272.286	45.750.000	510.067	6.858.911	62.609.626

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi duran varlıklara ait amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	Ekonomik ömrü
Binalar	30 - 50 yıl
Tesis, makine ve cihazlar	3 - 20 yıl
Taşıtlar	5 yıl
Demirbaşlar	3 - 20 yıl
Diğer maddi duran varlıklar	3 - 5 yıl
Hidro elektrik santrali	15 -40 yıl

Grup'un finansal kiralama yoluyla elde etmiş olduğu maddi duran varlıkları bulunmamaktadır (31 Aralık 2018: Bulunmamaktadır).

13. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Diğer Dönen Varlıklar		
Devreden KDV	2.789.889	2.726.909
İş avansları	127.050	424.771
Personel avansları	161.619	66.727
Diğer KDV	370.178	263.905
Diğer	-	15.630
	3.448.736	3.497.942
Diğer Duran Varlıklar		
Diğer KDV	2.832.805	3.130.341
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler		
Ödenecek vergi ve fonlar	1.346.074	1.495.613
Alınan sipariş avansları	66.413	239.358
Hesaplanan KDV	180.279	-
Diğer çeşitli borç ve yükümlülükler	721.436	996.291
	2.314.202	2.731.262

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

14. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

a) Sermaye

Şirket'in ödenmiş sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

<u>Ortaklar</u>	<u>%</u>	<u>30 Eylül 2019</u>	<u>%</u>	<u>31 Aralık 2018</u>
Investco Holding A.Ş.	63,29%	44.300.304	65,16%	45.611.282
Halka açık kısım	36,71%	25.699.696	34,84%	24.388.718
Nominal sermaye	100	70.000.000	100	70.000.000

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Şirket'in çıkarılmış sermayesi 70.000.000 TL'dir (31 Aralık 2018: 70.000.000 TL). Bu sermaye, her biri 1 TL nominal değerinde 70.000.000 adet paydan oluşmaktadır (31 Aralık 2018: 70.000.000). Bu paylar A ve B grubu paylara ayrılmıştır. A grubu paylar nama yazılı, B grubu paylar hamiline yazılıdır. A Grubu paylar ana sözleşmede belirtilen özel hak ve imtiyazlara sahip olup, B grubu paylara özel hak ve imtiyaz tanınmamıştır. Toplam 14.000.000 adet (31 Aralık 2018: 14.000.000) A grubu pay, 56.000.000 adet (31 Aralık 2018: 56.000.000) B grubu pay bulunmaktadır.

b) Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

	<u>30 Eylül 2019</u>	<u>31 Aralık 2018</u>
Yasal yedekler	4.791.688	3.430.552
Diğer yedekler	32.655.004	32.655.004
	37.446.692	36.085.556

Türk Ticaret Kanunu'na göre genel kanuni yedek akçe, Grup'un ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, yıllık karın %5'i olarak ayrılır. Diğer kanuni yedek akçe, pay sahiplerine yüzde beş oranında kar payı öndikten sonra, kardan pay alacak kişilere dağıtılacak toplam tutarın %10'u oranında ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, genel kanuni yedek akçe sermayenin veya çıkarılmış sermayenin yarısını aşmadığı takdirde, sadece zararların kapatılmasına, işlerin iyi gitmediği zamanlarda işletmeyi devam ettirmeye veya işsizliğin önüne geçmeye ve sonuçlarını hafifletmeye elverişli önlemler alınması için kullanılabilir.

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Grup'un yasal yedekleri 30 Eylül 2019 itibarıyla 4.791.688 TL'dir (31 Aralık 2018: 3.430.552 TL).

Diğer yedekler

Grup'un diğer yedekleri 30 Eylül 2019 tarihleri itibarıyla 32.655.004 TL (31 Aralık 2018: 32.655.004 TL) 'dir. Diğer yedeklerin 23.949.915 TL'si Verusaturk'un 2012 yılında 23.950.000 TL tutarında sermaye arttırımı gerçekleştirerek sermayesini 14.000.000 TL'den 37.950.000 TL'ye çıkarması sonucu Verusa Holding'in payına düşen tutardan oluşmaktadır. Söz konusu tutar kar dağıtımına konu edilemeyeceğinden diğer yedekler altında gösterilmiştir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

15. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

Satışlar ve satışların maliyetinin detayı aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Satışlar				
Girişim sermayesi yatırım satışları	31.606.665	32.447.228	48.335	-
Yurt içi satışlar (*)	13.649.959	33.851.131	5.181.258	11.865.501
Yurt dışı satışlar (**)	21.984.514	17.724.431	8.410.675	7.790.653
Satış iadeleri (-)	(372.240)	(415.554)	(99.741)	(103.189)
	66.868.898	83.607.236	13.540.527	19.552.965

(*) Ata Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş. ve İklimya Elektrik Üretim A.Ş.'nin elektrik satışı ile Acıselsan Acıpayam Selüloz Sanayi ve Tic. A.Ş.'nin selüloz satışından oluşmaktadır.

(**) Acıselsan Acıpayam Selüloz Sanayi ve Tic. A.Ş.'nin yurt dışı satışlarından oluşmaktadır.

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Satışların maliyeti				
Girişim sermayesi yatırımı satış maliyetleri	(29.858.400)	(31.915.545)	(46.402)	-
Enerji ve selüloz satış maliyeti	(26.783.007)	(44.346.259)	(11.009.815)	(14.936.231)
	(56.641.407)	(76.261.804)	(11.056.217)	(14.936.231)

16. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Esas faaliyetlerden diğer gelirler:				
Finansal yatırım değerlendirme karı	29.355.306	31.000.421	3.282.337	24.580.887
Reeskont geliri	23.263.562	-	6.448.177	-
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı gelir	587.607	2.902.017	5.865	2.450.199
Temettü gelirleri	741.341	656.449	-	-
Diğer gelirler	1.768.999	97.185	1.150.833	(293.989)
	55.716.815	34.656.072	10.887.212	26.737.097
Esas faaliyetlerden diğer giderler:				
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı gider	(490.267)	(116.861)	(378.108)	(103.504)
Finansal yatırım değerlendirme zararı	-	(90)	-	(20)
Diğer giderler	(124.482)	(704.243)	(24.479)	(435.949)
	(614.749)	(821.194)	(402.587)	(539.473)

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. FİNANSMAN GİDERLERİ

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Faiz gideri	(8.238.415)	(12.350.452)	(1.826.268)	(6.420.550)
Diğer	(183.444)	(249.044)	(96.184)	(66.814)
	(8.421.859)	(12.599.496)	(1.922.452)	(6.487.364)

18. GELİR VERGİLERİ

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
<u>Cari dönem vergisi ile ilgili yükümlülükler / (varlıklar):</u>		
Cari kurumlar vergisi karşılığı	746.763	1.035.693
Eksi: Peşin ödenen vergi ve fonlar	(651.086)	(1.175.241)
	95.677	(139.548)
<u>Gelir tablosundaki vergi gideri:</u>		
<u>Vergi gideri</u>		
<u>aşağıdakilerden oluşmaktadır:</u>		
Cari vergi gideri	(746.763)	(1.157.025)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	(5.076.534)	6.855.900
Toplam vergi geliri / (gideri)	(5.823.297)	5.698.875

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

18. GELİR VERGİLERİ (devamı)

Kurumlar Vergisi

Grup, iştiraklerinden Verusatürk Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. dışında Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Grup’un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2019 ve 2018 yıllarında uygulanan efektif vergi oranı %22’dir.

Türkiye’de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2018 yılları kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibarıyla vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %22’dir. Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez.

Türkiye’de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1 - 25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

Gelir Vergisi Stopajı

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye’deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı hesaplanması gerekmektedir. Gelir vergisi stopajı 24 Nisan 2003 – 22 Temmuz 2006 tarihleri arasında tüm şirketlerde %10 olarak uygulanmıştır. Bu oran, 22 Temmuz 2006 tarihinden itibaren, 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %15 olarak uygulanmaktadır. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

24 Nisan 2003 tarihinden önce alınmış yatırım teşvik belgelerine istinaden yararlanılan yatırım indirimi tutarı üzerinden %19,8 vergi tevkifatı yapılması gerekmektedir. Bu tarihten sonra yapılan teşvik belgesiz yatırım harcamalarından vergi tevkifatı yapılmamaktadır.

Ertelenmiş Vergi

Şirket, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS’ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7061 sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” kapsamında 2018, 2019 ve 2020 yılları için kurumlar vergisi oranı %20’den %22’ye çıkarılmıştır. Söz konusu kanun kapsamında, 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal tablolarda ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri, geçici farkların 2018, 2019 ve 2020 yıllarında vergi etkisi oluşturan kısmı için %22 vergi oranı ile, geçici farkların 2021 ve sonraki dönemlerde vergi etkisi oluşturan kısmı için ise %20 oranı ile hesaplanmıştır.

Türkiye’de işletmelerin vergi iadesi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

18. GELİR VERGİLERİ (devamı)

Ertelenmiş Vergi (devamı):

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Ertelenmiş vergi varlıkları / (yükümlülükleri):		
	Ertelenmiş vergi	
Maddi duran varlıkların değer artışları ve amortisman / diğer maddi olmayan varlıkların itfa farkları	(820.834)	(374.427)
Finansal yatırım değerlemeleri (*)	(9.940.404)	(8.518.038)
Vergiden mahsup edilecek geçmiş yıl zararları	3.336.264	3.161.800
Şüpheli alacak karşılığı	157.881	222.242
Reeskont faiz geliri	(3.440.065)	-
Kıdem tazminatı karşılıkları	219.004	172.353
İzin yükümlülükleri	74.071	60.888
Diğer	47.989	146.257
	(10.366.094)	(5.128.925)

(*) Grup'un sahip olduğu Enda Enerji Holding pay senetlerinin ve EPIAŞ pay senetlerinin gerçeğe uygun değeri kar/zarara yansıtılan değerlendirme karlarından oluşmaktadır.

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi varlığı 4.728.457 TL'dir (31 Aralık 2018: 4.460.241 TL).
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü ise 15.094.551 TL'dir (31 Aralık 2018: 9.589.166 TL).

30 Eylül 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla sona eren dönemler içindeki ertelenmiş vergi (aktifleri) / pasiflerinin hareketi aşağıda verilmiştir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018
Ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü) hareketleri:		
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi	(5.128.925)	(5.796.533)
Kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen	(5.076.534)	6.855.900
Özkaynak altında muhasebeleştirilen	(160.635)	(1.236.561)
Kapanış bakiyesi	(10.366.094)	(177.194)

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

19. PAY BAŞINA KAZANÇ / (KAYIP)

	1 Ocak - 30 Eylül 2019	1 Ocak - 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Pay başına kazanç / (Kayıp)				
Pay miktarı	70.000.000	70.000.000	70.000.000	70.000.000
Ana ortaklığa ait net dönem karı / (zararı)	37.048.874	19.217.635	4.522.560	21.585.545
Pay başına kazanç / (kayıp)	0,53	0,27	0,06	0,31

20. FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal Yatırımlar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
<u>Kısa vadeli finansal yatırımlar</u>		
Gerçeğe uygun değer farkları kar veya zarar tablosuna yansıtılan finansal varlıklar	272.690.511	258.835.336
Kullanımı kısıtlı banka bakiyeleri	106.966	283.886
	272.797.477	259.119.222

Gerçeğe Uygun Değer Farkları Kar veya Zarara Yansıtılan Finansal Yatırımlar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
<u>Pay senetleri</u>		
Borsada işlem gören pay senetleri	17.852.385	29.858.400
Borsada işlem görmeyen pay senetleri	254.838.126	228.976.936
	272.690.511	258.835.336

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

20. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Cinsi	Pay Oranı %	30 Eylül 2019	Pay Oranı %	31 Aralık 2018
Borsada işlem gören pay senetleri				
Kafein Yazılım Hizmetleri Tic. A.Ş. (*)		-	21,72	29.858.400
Diğer		17.852.385	-	-
		17.852.385		29.858.400
Borsada işlem görmeyen pay senetleri				
Enda Enerji Holding A.Ş. (**)	26,82	254.838.126	26,82	228.976.936
		254.838.126		228.976.936

(*) Kafein Yazılım Hiz. Tic. A.Ş. hisseleri borsada işlem gören gerçeğe uygun değer farkları kar / zarara yansıtılan finansal yatırımlar olarak sınıflanmıştır. Şirket söz konusu finansal yatırımları Borsa İstanbul'da işlem gören fiyatlardan değerlemiştir.

(**) Grup'un, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan girişim sermayesi yatırımı olarak sınıflandırdığı Enda Enerji Holding A.Ş.'nin şirket pay oranında rayiç değeri 254.838.126 TL olup değerlendirme çalışmasında yer alan değerler baz alınarak hesaplanmıştır.

Uzun vadeli finansal yatırımlar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
EPIAŞ - Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (*)	14.400.000	14.400.000
Diğer	1.260	1.260
	14.401.260	14.401.260

(*) Şirket borsada işlem görmemektedir. Şirket'in, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan uzun vadeli finansal yatırım olarak sınıflandırdığı Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.'nin şirket pay oranında rayiç değeri 14.400.000 TL olup, 1 Şubat 2019 tarihinde SPK tarafından yetkilendirilmiş bağımsız bir değerlendirme şirketi tarafından düzenlenen değerlendirme raporunda yer alan değerler baz alınarak hesaplanmıştır.

Finansal borçlar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli banka kredileri	2.600.071	4.313.676
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	5.896.495	6.459.500
Uzun vadeli banka kredileri	10.707.935	13.984.562
	19.204.501	24.757.738

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

20. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Borçlar (devamı)

Banka kredilerinin vadeleri aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
1 yıl içerisinde ödenecek	8.496.567	10.773.176
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	5.185.545	5.050.699
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	3.657.545	4.575.215
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	1.452.603	2.525.877
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	412.241	1.414.829
5 yıl ve daha uzun vadeli	-	417.942
	19.204.501	24.757.738

		30 Eylül 2019	
Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%15,75 - % 37	3.238.092	-
Avro	%1,04	5.258.474	10.707.935
		8.496.566	10.707.935
		31 Aralık 2018	
Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%15,75 - % 37	5.625.654	-
Avro	%1,04	5.147.522	13.984.562
		10.773.176	13.984.562

21. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Sermaye riski yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un sermaye yapısı Not 20'de açıklanan kredileri de içeren borçlar, ve sırasıyla nakit ve nakit benzerleri, çıkarılmış sermaye, yedekler ile geçmiş yıl kazançlarını içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un Yönetim Kurulu sermaye yapısını yılda iki kez olmak üzere inceler. Bu incelemeler sırasında Kurul, sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskleri değerlendirir. Grup, kurulun yaptığı önerilerle dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar, temettü ödemeleri, yeni pay ihracı ve paylarının geri satın alımı yollarıyla dengede tutmayı amaçlamaktadır.

Sektördeki diğer firmalarla tutarlı olmak üzere sermayeyi kaldıraç oranına göre inceler. Söz konusu rasyo net borcun toplam sermayeye bölünmesi ile hesaplanır. Net borç ise toplam kredilerden (cari ve cari olmayan kredilerin konsolide finansal tablolardan gösterildiği gibi dahil edilmesiyle) nakit ve nakit benzerlerinin çıkarılması suretiyle elde edilir. Toplam sermaye, konsolide finansal tablolardan "özkaynak" kalemi ile net borcun toplanması ile hesaplanır.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Net yükümlülük/toplam sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Finansal borçlar (Not 20)	19.204.501	24.757.738
Eksi: nakit ve nakit benzerleri	(17.450.904)	(8.333.508)
Net borç	1.753.597	16.424.230
Toplam özkaynak	363.208.021	325.360.046
Toplam sermaye	364.961.618	341.784.276
Net Borç/Toplam Sermaye Oranı	% 0,5	% 4,8

Finansal risk faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetimi programı genel olarak finansal piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır.

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda yürütülmektedir. Risk politikalarına ilişkin olarak ise, Grup finansal riski tanımlanır, değerlendirilir ve Grup'un operasyon üniteleri ile birlikte çalışmak suretiyle riskin azaltılmasına yönelik araçlar kullanılır. Yönetim Kurulu tarafından risk yönetimine ilişkin olarak gerek yazılı genel bir mevzuat gerekse de döviz kuru riski ve likidite fazlalığının nasıl değerlendirileceği gibi çeşitli risk türlerini kapsayan yazılı prosedürler oluşturulur.

Faiz oranı riski

Grup, faiz haddi bulunduran varlık ve yükümlülüklerin tabi olduğu faiz oranlarının değişiminin etkisinden doğan faiz oranı riskine açıktır. Grup bu riski faiz oranına duyarlı olan varlık ve yükümlülüklerini dengelemek suretiyle oluşan doğal tedbir ile yönetmektedir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Kredi riski

Kredi riski, Grup'un taraf olduğu sözleşmelerde karşı tarafların yükümlülüklerini yerine getirememe riskidir. Grup, işlemlerini yalnızca kredi güvenilirliği olan taraflarla gerçekleştirme ve mümkün olduğu durumlarda, yeterli teminat elde etme yoluyla kredi riskini azaltmaya çalışmaktadır.

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Nakit ve Nakit Benzerleri
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
30 Eylül 2019					
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	101.400	19.866.987	-	1.531.205	17.343.938
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	101.400	18.689.190	-	1.531.205	17.343.938
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	1.177.797	-	-	-
- teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.632.197	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-) (Not 7)	-	(1.632.197)	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Nakit ve Nakit Benzerleri
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
31 Aralık 2018					
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	-	17.119.091	-	1.684.166	8.049.622
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	-	16.147.303	-	1.684.166	8.049.622
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	971.788	-	-	-
- teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.860.133	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-) (Not 7)	-	(1.860.133)	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Likidite riski

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli miktarda nakit ve süratli şekilde nakde çevrilebilen finansal yatırım sağlamak, yeterli kredi imkanları yoluyla fonlamayı mümkün kılmak ve açık pozisyonu kapatabilme yeteneğinden oluşmaktadır. Grup, iş ortamının dinamik içeriğinden dolayı, kredi yollarının hazır tutulması yoluyla fonlamada esnekliği amaçlamıştır.

30 Eylül 2019	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca	3 aydan	3-12	1-5 yıl	5 yıldan
		nakit				
		çıkışlar toplamı	kısa (I)	ay arası (II)	arası (III)	uzun (IV)
		(I+II+III+IV)				
Finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	19.204.501	20.606.395	3.438.117	5.887.619	11.280.659	-
Ticari borçlar	3.652.174	3.652.174	3.652.174	-	-	-
İlişkili taraflara ticari borçlar	-	-	-	-	-	-
Diğer borçlar	337.766	337.766	337.766	-	-	-
İlişkili taraflara diğer borçlar	30.823.798	62.015.611	-	-	48.515.611	13.500.000
Toplam yükümlülük	54.018.239	86.611.946	7.428.057	5.887.619	59.796.270	13.500.000

31 Aralık 2018	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca	3 aydan	3-12	1-5 yıl	5 yıldan
		nakit				
		çıkışlar toplamı	kısa (I)	ay arası (II)	arası (III)	uzun (IV)
		(I+II+III+IV)				
Finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	24.757.738	28.253.524	6.281.949	7.060.463	14.501.259	409.853
Ticari borçlar	7.296.028	7.296.028	7.296.028	-	-	-
İlişkili taraflara ticari borçlar	5.638.365	5.638.365	5.638.365	-	-	-
Diğer borçlar	204.197	204.197	204.197	-	-	-
İlişkili taraflara diğer borçlar	24.585.910	32.500.000	-	-	32.500.000	-
Toplam yükümlülük	62.482.238	73.892.114	19.420.539	7.060.463	47.001.259	409.853

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir.

Grup, döviz cinsinden varlık ve yükümlülüklerinin Türk Lirası'na çevriminde kullanılan kur oranlarının değişimi nedeniyle, kur riskine maruzdur. Kur riski ileride oluşacak ticari işlemler, kayda alınan aktif ve pasifler arasındaki fark sebebiyle ortaya çıkmaktadır. Bu çerçevede, Grup, bu riski yabancı para varlık ve yükümlülüklerinin netleştirilmesi yolu ile oluşan doğal bir yöntemle kontrol etmektedir. Yönetim, Grup'un döviz pozisyonunu analiz ederek takip etmekte gerekli hallerde önlem alınmasını sağlamaktadır.

Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019		
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro
1. Ticari Alacak	3.880.094	426.410	237.240
2a. Parasal Finansal Varlıklar	732.418	129.423	-
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-
3. Diğer	36.784	6.500	-
4. DÖNEN VARLIKLAR	4.649.296	562.333	237.240
5. Ticari Alacaklar	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-
7. Diğer	-	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	-	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	4.649.296	562.333	237.240
10. Ticari Borçlar	63.901	6.826	4.087
11. Finansal Yükümlülükler	5.258.474	-	850.390
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	10.636	696	1.083
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	5.333.011	7.522	855.560
14. Ticari Borçlar	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	10.707.935	-	1.731.667
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	10.707.935	-	1.731.667
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	16.040.946	7.522	2.587.226
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu (9-18+19)	(11.391.650)	554.811	(2.349.986)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(11.428.434)	548.311	(2.349.986)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Kur riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2018		
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro
1. Ticari Alacak	3.408.549	484.788	142.338
2a. Parasal Finansal Varlıklar	152.587	29.004	-
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-
3. Diğer	34.196	6.500	-
4. DÖNEN VARLIKLAR	3.595.332	520.292	142.338
8. DURAN VARLIKLAR	-	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	3.595.332	520.292	142.338
10. Ticari Borçlar	131.727	18.736	5.500
11. Finansal Yükümlülükler	5.147.522	-	853.822
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	230.748	43.861	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	5.509.997	62.597	859.322
14. Ticari Borçlar	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	13.984.562	-	2.319.626
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	13.984.562	-	2.319.626
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	19.494.559	62.597	3.178.948
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu (9-18+19)	(15.899.227)	457.695	(3.036.610)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(15.933.423)	451.195	(3.036.610)

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık

Şirket, başlıca ABD Doları ve Avro cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır. Aşağıda Şirket'in ABD Doları ve Avro kurundaki %10'lık artışa ve azalışa olan duyarlılığı gösterilmektedir. %10'lık oran, üst düzey yöneticilere Şirket içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran Yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yıl sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yıl sonundaki %10'lık kur değişiminin etkilerini gösterir.

	30 Eylül 2019	
	Kar / (Zarar)	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde		
- ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	310.295	(310.295)
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde		
- Avro net varlık / yükümlülük	(1.453.137)	1.453.137
TOPLAM	(1.142.843)	1.142.843
	31 Aralık 2018	
	Kar / (Zarar)	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde		
- ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	237.369	(237.369)
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde		
- Avro net varlık / yükümlülük	(1.830.712)	1.830.712
TOPLAM	(1.593.342)	1.593.342

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da indirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Kur riski yönetimi (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri	Not
30 Eylül 2019					
<u>Finansal varlıklar</u>					
Nakit ve nakit benzerleri	17.343.938	-	-	17.343.938	22
Ticari alacaklar	19.866.987	-	-	19.866.987	7
Diğer alacaklar	1.531.205	-	-	1.531.205	9
Finansal yatırımlar	106.966	287.091.771	-	287.198.737	20
<u>Finansal yükümlülükler</u>					
Finansal borçlar	-	-	19.204.501	19.204.501	20
Ticari borçlar	-	-	3.652.174	3.652.174	7
İlişkili taraflara ticari borçlar	-	-	-	-	6
Diğer finansal yükümlülükler	-	-	968.128	968.128	13
İlişkili taraflara diğer borçlar	-	-	30.823.798	30.823.798	6
	Krediler ve alacaklar (nakit ve nakit benzerleri dahil)	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri	Not
31 Aralık 2018					
<u>Finansal varlıklar</u>					
Nakit ve nakit benzerleri	8.049.622	-	-	8.049.622	22
Ticari alacaklar	17.119.091	-	-	17.119.091	7
Diğer alacaklar	1.684.166	-	-	1.684.166	9
Finansal yatırımlar	283.886	273.236.596	-	273.520.482	20
<u>Finansal yükümlülükler</u>					
Finansal borçlar	-	-	24.757.738	24.757.738	20
Ticari borçlar	-	-	7.296.028	7.296.028	7
İlişkili taraflara ticari borçlar	-	-	5.638.365	5.638.365	6
Diğer finansal yükümlülükler	-	-	1.235.649	1.235.649	13
İlişkili taraflara diğer borçlar	-	-	24.585.910	24.585.910	6

Finansal varlıklar

Dönem sonu kurlarıyla çevrilen döviz cinsinden olan bakiyelerin makul değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Kasa ve banka mevduatları dahil, maliyet bedeli ile gösterilen finansal varlıkların makul değerlerinin, kısa vadeli olmaları ve alacak kayıplarının ihmal edilebilir olması dolayısıyla kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Finansal yatırımların makul değerleri bilanço tarihindeki piyasa fiyatları esas alınarak tahmin edilmiştir.

Elektrik satışlarından doğan ticari alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyetleri üzerinden değerlendirilmekte ve ilgili şüpheli alacak karşılıkları ile birlikte kayıtlı değerlerinin makul değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal yükümlülükler

Banka kredileri ve diğer parasal yükümlülüklerin makul değerlerinin kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Döviz cinsinden olan uzun vadeli krediler dönem sonu kurlarından çevrilir ve bundan dolayı makul değerleri kayıtlı değerlerine yaklaşmaktadır. Ticari borçlar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyetleri üzerinden değerlendirilmekte ve bu şekilde kayıtlı değerlerinin makul değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Gerçeğe uygun değerleriyle gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin seviye sınıflamaları:

Grup'un bazı finansal varlık ve finansal yükümlülükleri her bilanço tarihinde gerçeğe uygun değerlerinden finansal tablolara yansıtılır. Aşağıdaki tablo söz konusu finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerinin nasıl belirlendiği bilgisini vermektedir:

Finansal Varlıklar	Gerçeğe uygun değer		Gerçeğe uygun seviyesi	Değerleme tekniği	Önemli gözlenebilir veriye dayanmayan girdiler	Gözlenebilir veriye dayanmayan girdiler ile gerçeğe uygun değer ilişkisi
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018				
Borsada İşlem Gören Pay senetleri	17.852.385	29.858.400	1. Seviye	Piyasa fiyatı		
Borsada İşlem Görmeyen Pay senetleri	1.260	1.260	2. Seviye (*)	Rayıç Bedel		
Borsada İşlem Görmeyen Pay senetleri	14.400.000	14.400.000	3. Seviye	İndirgenmiş Temettü Akımları	Gelir yaklaşımı göz önünde bulundurulduğunda, TL cinsinden % 25,6 % 17,5 aralığında hesaplanan Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti kullanılmıştır.	
Borsada İşlem Görmeyen Pay senetleri	254.838.126	228.976.936	3. Seviye	Net Aktif Değeri, Emsal Değer ve İndirgenmiş Nakit Akım	Pazar yaklaşımı yöntemi göz önünde bulundurulduğunda, %15 oranında likidite iskontosu uygulanmıştır. Gelir yaklaşımı göz önünde bulundurulduğunda, değerlendirilmesine konu bağıli ortaklık ve iştiraklerin her biri için ayrı ayrı olmak üzere ABD Doları cinsinden % 7,7 % 9,71 aralığında hesaplanan Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti kullanılmıştır.	Likidite iskontosu oranı arttığında gerçeğe uygun değer azalır. Ağırlıklı ortalama sermaye maliyeti arttıkça, gerçeğe uygun değer azalır.

(*) Satınalma bedelinin rayıç bedelini yansıttığı öngörülmektedir.

VERUSA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

1. seviye gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar;

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018
Açılış bakiyesi, 1 Ocak	29.858.400	500
Satışlar	(29.858.400)	
Alımlar	14.358.269	-
Toplam kayıp/kazanç - Kar/zarara yansıtılan	3.494.116	14.042.648
Transfer (3. seviyeden)	-	20.620.463
Kapanış bakiyesi, 30 Eylül	17.852.385	34.663.611

3. seviye gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018
Açılış bakiyesi, 1 Ocak	228.976.936	251.354.536
Satışlar	-	(31.915.545)
Toplam kayıp/kazanç - Kar/zarara yansıtılan	25.861.190	4.474.596
Transfer (1. seviyeye)	-	(20.620.463)
Kapanış bakiyesi, 30 Eylül	254.838.126	203.293.124

22. NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kasa	6.878	4.542
Bankadaki nakit	17.302.808	8.042.572
<i>Vadesiz mevduatlar</i>	594.868	3.321.572
<i>Vadesi üç aydan kısa vadeli mevduatlar</i>	16.707.940	4.721.000
Diğer hazır değerler	34.252	2.508
	17.343.938	8.049.622

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla nakit ve nakit benzerlerinin vade analizi aşağıda sunulmuştur:

<u>Orijinal para birimi</u>	<u>Vade</u>	<u>Faiz oranı</u>	<u>Orijinal bakiye</u>	<u>30 Eylül 2019</u>
Türk Lirası	Ekim 2019	% 11,8	6.505.000	6.505.000
Avro	Ekim 2019	% 0,15	1.650.000	10.202.940
				16.707.940
<u>Orijinal para birimi</u>	<u>Vade</u>	<u>Faiz oranı</u>	<u>Orijinal bakiye</u>	<u>31 Aralık 2018</u>
Türk Lirası	Ocak 2019	%21,5	4.721.000	4.721.000
				4.721.000

23. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.